

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
A treia-ora 10 bani.

Să te ferești Române de cuiu străin în casă!

De-o bucată de vreme a început să ne îndrăgească străinul. Se pomeneste Românul cu o invitație la o petrecere populară, subscrisă cu nume ungurești și printre ele și românești. Nu-i vorba, dacă ar fi rînduială firească la noi, ar trebui să te bucuri, că străinii dintre noi, cari stăpânim ca moșieri de două mii de ani acest pământ, au prins în sfîrșit și ei dragoste către cei ce i-au aflat gîndind cu sudoarea muncii lor acest pământ. Așa ar trebui să fie. Numai că povestea e a lui Pepelea. Acesta — era în Țeara-Românească — stors de Greci, un fel de oameni cunoscuți și la noi sub alt nume — a trebuit să-și vîndă casa. Românul se lasă însă numai de mare nevoie de bucățile lui de pământ, pe care știe că a muncit-o tatăl-sau și moșul-sau. Și Pepelea nostru, ca să nu se rupă de tot — că-și rupea sufletul — de moșioara strămoșească, a pus în contract condiția, că de câte-ori va avea să-și întindă rufele la uscat, să poată lega un capăt al funiei de cuiul de după ușă din casa vîndută. Și Grecul — poți să-și zici și altmintrelea — s'a învoit. Numai că Românul naibii s'a apucat să-și spele hainele în sat numai iarna și tot atunci și-le și usca, ear' funia și-o lega cu un capăt de cuiul după ușa din casa vîndută și capătul celalalt al funiei îl lega de stîlpul porții. Grecul — poți să-și zici și altmintrelea — a părăsit casa și Românul a rămas tot stăpîn pe ea.

Vasile Alexandri, dragul poet al nostru — drag, căci a fost al țeranilor — a povestit lucrul acesta într-o piesă teatrală, care s'a jucat, prea puțin, și pe la noi. Și că s'a jucat prea puțin, dovedește împrejurarea, că noi n'am tras încă învățătura, ce ni-ar trebui, din ea.

De vre-o câteva săptămîni am primit niște vesti, cari adevărindu-se ne-au îmbujorat obrazul de rușine. La o petrecere ținută pentru înmulțirea unui fond, care să acopere spesele împreunate cu zidirea unei biserici, nu s'au jucat jocuri românești, ci de dragul unor »domni» — zile gonitori — s'au prăpădit picioare românești, frămîntînd »csârdaș»-ul. Și nu se poate rușine mai mare ca aceasta, nu pentru-că din trei sute și ceva coroane încassate au dat și Ungurii douăzeci coroane, ca la Ciachi-Gârbou, dar' mai ales pentru-că fete și feciori, cari de altmintrelea sînt mîndri că se trag din neam, și-au permis să joace un joc, pe care l-au jucat un neam anumit numai cînd au ajuns în niște urzici, cari pișeau prea rău, și fiindcă le-a văzut pățania, făloși cum sînt, fiii acestui soi de oameni, s'au hotărît să-l joace totdeauna, că doară vor uita Românii obârșia lui. Românii însă n'au uitat-o. Numai au fost unii mișoși între ei — li-se zice slabi — cari îi mîngăiau pe ciardașiști jucînd și ei, cînd erau între Unguri.

Acum avem însă știri, că Românii — nu știm ce fel de prăsilă — au jucat în urzici la petreceri românești! Bine, omule, dacă sînt oaspe la cineva, mă potrivec obiceiurilor casei lui, căci nu poți omului porunci la vatra lui, dar' să-și batjocorească eu casa mea româ-

nească cu jocuri străine, asta n'o înțeleg. Și nu pot pricepe, ce au vrut »domni» — prășiți tot din țerani de-ai noștri — dela Ciachi Gârbou și Mercurea — cum s'au găsit coadele! — cînd și-au batjocorit cămașa chindisită așa de frumos zupăindu-o alături de draguța iie românească în ciardaș, fie cu iertare. Bine, Române, nu vezi că ne batjocorim lumea noastră românească, cînd ne împreunăm și la bucuriile vieții cu cei ce joc de noi își bat? Nu vezi, că batjocura e uriașă, cînd în casa mea proprie, unde eu și ai mei, firea mea, sînt stăpâni, primesc pe cel-ce nici-cînd bine nu mi-a făcut și nici că vrea să-și facă? Cum? E om cult? Vrea să te înșele! El vede, că Tătarul prăsit în Asia de mijloc nu te poate câștiga pentru cortul lui cu biciul, cum a încercat pînă acum, și hai să-ți dee cu lingușirea!

Noi n'avem lipsă de dragostea lui tătarească, corcîită cu putoarea de usturoiu din Galiția. Rămăi Române și în petrecerile tale Român curat în gînd, vorbă, faptă, joc și cîntec, ear' fiii tăi te vor binecuvînta. Te caută străinul, primește-l, căci faci ceea-ce au făcut și strămoșii tăi. Dar' pentru aceea nu-ți lăpêda firea românească, căci o să ajungi ca Grecul, care a învățat și el vorba: *Să te ferești Române de cuiu străin în casă!* Jiptor.

„DIN AUSTRIA. Partidul popular german în întrunirea sa ținută zilele aceste în Bruck (lângă Mur) a decis să rupă legăturile de pînă acum cu partidul radical german. Causa sînt atacurile în-

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Custelnic.

Culese de Basiliu V. Popa, inv. gr.-cat.

Măi badișo pentru tine
M'a bătut maică-mea bine,
De m'ar bate tot pe cîias,
Eu de tine nu mă las,
Pîn' mi-or bate scîndura
Popa cu cădelnița,
Crâșnicu cu sfeșnicu
Și fêtu cu praporu.

Mă duc bade slujnicuță,
Tu se n'ai altă draguță,
La Crăciun cînd voui veni
Ear' a ta mîndră voui fi.

Spune-mi bade-adeverat,
Pentru care m'ai lăsat,

Pentru cea de lângă vale,
Care-ți pare albă tare,
Că nu e albă de neam
Că-i albă de suliman,
A luat suliman d'un zlot
Și l-a pus pe obraz tot,
Și o dracu cum l-a pus
Că pe nas nu i-a ajuns,
I-a rămas nasul pătat
Și dînsa de ris la sat.
Lasă bade lasă, lasă
Că-ți va părè ție rău,
C'ai lăsat gura ca mura
Și ai iubit pe spălătura,
Și ai lăsat gura ca fraga
Și ai iubit pe tîpălaga.

Foaie verde burniană.
Spune-mi bade cum te chiamă,
Că de cînd ne-am mîniat,
Mi-am uitat cum te-a chemat.
Frunză verde-a mărului
Nu crede feciorului,
Că fecioru-i n'gelător.

Vine azi și vine mâne
Până-ți cearcă firea bine
Apoi ride ca și-un căne.

Iuhai bade, Iuhai drace!
De mi prinde n'ai ce-mi face,
Iuhai bade, Iuhai mē!
De vei putè prinde-mē!
Iuhai bade, iuhai ni
De mi prinde-a ta voui fi.

Am o mîndră ca o cruce
Și la lucru n'o pot duce,
Dimineața-i roua mare
Și se udă pe picioare,
Peste zi-i soarele nalt
Nu poate că-i-e prea cald,
Și se pune pe rozor
Și strigă, lasă mē bade că mor.

Haida mîndruță la sapă,
Ba eu nu, că sînt beteagă.
Haida mîndruță la vin!
Stai draguț să mē năschimb.

dreptate de radicali contra deputatului Prade, care în urma acestora a demisionat din postul de vicepresident al reichsrathului. Demisia lui Prade a produs mare senzație; toate ziarele se ocupă cu ea la locul prim. Partidele germane, afară de radicali, au luat-o la cunoștință cu regret.

— Italienii din Tirol pretind pentru Tirolul italian autonomie deplină. În adunarea generală a societății naționale italiene, ținută nu de mult în Trient, s'a decis, că programul Italianilor în viitoarea dietă provincială va fi obstrucțiunea energetică și continuă, până-ce nu se va satisface cererile lor, referitoare la Tirolul italian. Tot asemenea vor continua opoziția și deputații italieni din parlamentul central.

Sărbările naționale slovaccești. În 6 și 7 a lunii curente s'au ținut în Turoș-M. Martin obiceiurile sărbări naționale, aranjate anual de soc. »*Musealna slovenska*» și »*Jivena*». S'a dat concert și o reprezentațiune teatrală, s'a aranjat un *banchet* splendid, la care a luat parte aproape toată inteligența fruntașă a Slovacilor. Reuniunea de cântări s'a produs cu o mulțime de cântece naționale slovaccești.

Cehii și Francezii. Nu de mult, cu ocaziunea sărbărilor aranjate de »*socoliștii*» din Praga, oaspeților francezi li-s'au făcut cele mai grandioase ovațiuni de simpatie. A fost un eveniment însemnat acesta, mai ales într'un timp, când atacurile din partea Franceiei contra Austriei luaseră niște proporțiuni neobișnuite și un ton nu prea convențional. Francezii, cari în Cehii ved elementul cel mai potrivit pentru a-l folosi contra Austriei, s'au prezentat demonstrativ la sărbările acestora, creând cele mai cordiale simpatii între cele două națiuni.

Drept revanșare pentru splendida primire dela Praga, comitetul aranjator al sărbării ce se va ține în Besan-

con în memoria lui Victor Hugo, a adresat fostului primar al orașului Praga, lui Podlipny, o prea călduroasă invitație, care se sfârșește cu cuvintele: »Asigurăm pe amicii nostri Cehi, că vor avea parte de o însuflețită primire la noi«.

Decadența materială a țărânimii din Bănat o ilustrează »Buda-pesti Hirlap» foarte potrivit, scriind: »In fostul Canaan de bucate al Ungariei, în Bănat, domnește azi foamea și emigrarea. Dintr'un singur cerc au emigrat în anul acesta 300 familii țărănești ou vre-o 1500 de membri la America, Sârbia, Bulgaria și România. Cu puțini ani înainte erau acolo țărani bogați și mândri, acum mai afli numai sclavi amăriți. Intr'o zi au venit p'acolo agenții comercianților de bucate și au introdus vinderea fructelor de pe paiu, cel mai rău soi al cămătăriei înșelătoare. Urmările sânt grozave. În curs de 2 luni vor ajunge acum 5—600 de moșii țărănești la licitație. Doba o bat negustorii de bucate Strasser & König, Sigmund, Weiss, Karl Lewy ș. a.»

Fortificările Rusiei. Preumblarea torpilorilor rusești pe Dunăre până în fața Galașilor și lucrările începute de guvernul rusesc pentru fortificarea brațului Kilia, n'au alarmat numai cercurile politice din România, ci au produs o serioasă îngrijire în Europa întreagă. Astfel »*Reichswehr*», oficios vienez, spune că lucrurile începute de Rusia sânt contrare unei hotărâri formale ale comisiei europene, instituită la gurile Dunării prin tratatele dela Paris și Londra; numitul organ adaogă, că marile puteri ar trebui să se grăbească de a protesta contra acestui fapt, de oare-ce în cazul unui războiu, Rusia ar pute să paralizeze flotila română, trimițându-și vasele pe Dunăre până la Porțile-de-fer.

»*Le Petit Bleu*» pretinde a ști, că deja urmează tratative între puteri, în vederea unui demers comun pe lângă guvernul rusesc.

Partid socialist. Socialiștii maghiari s'au grupat în un partid politic și sânt decisi a lua parte la luptele electorale. Din programul lor remarcăm următoarele pretensiuni: sufragiul universal, introducerea dării de moștenire și a dării progresive de venit, stațificarea școalelor, a justiției și a serviciului sanitar, autonomia naționalităților, libertate de presă etc.

Ziarele maghiare dau puțină importanță acestui partid. Vom vedea într-un-cât se vor ști valora la alegeri »oamenii viitorului«.

Croații și Ungurii. Intoleranța maghiară a avut o deamnă răsplată zilele trecute la Agram.

Anume un institut de credit pe tabla de firmă, pe lângă limba croată și germană, a folosit și limba maghiară. Faptul acesta a produs o indignare colosală în întreg orașul. Mulțimea a improșcat cu noroiu în tablă și a silit pe cei din fruntea institutului să iasă tabla jos și să steargă textul maghiar.

DIN LUME.

Din Bulgaria.

În procesul contra lui Sarafoff și soții sei, a cărui pertractare s'a început Luni (12 Aug. n.), după cetirea actului de acuză, a fost ascultat prima-dată Sarafoff. El susține, că despre asasinarea lui Mihăileanu și a lui Fitowski numai din foi are cunoștință. Comitetul macedonean pentru câștigarea mijloacelor materiale necesare pentru realizarea scopului seu, a înființat comitete-filiale. În astfel de cauză a călătorit el la București pentru mai multe zile. Pe Fitowski nu l-a cunoscut, și numai după uciderea lui a aflat, că a fost spion. Neagă, că comitetul ar fi adus o hotărâre, în sensul căreia toți spionii turci trebuiesc asasinați. Peste tot nu a dat poruncă de asasinare nimănui. — Ceialalți acușați deasemenea neagă totul.

La sortirea juraților, procurorul a ridicat excepțiune contra lui Orosacov, fost ministru de justiție, pe motiv, că la o adunare populară a ținut un discurs

Hora Românilor.

Plin de suflet românesc
Țeară dulce, te iubesc,
Ș'am înocins. ca să te joc
Trupușoru-mi plin de foc.

Cine-i bun Român, voinic,
Vie-n horă făr' să-i zic;
Cui i-e dragă țeara lui,
Vie-n horă făr' să-i spui.

Noi în hor'otar n'am pus,
Doar l-o pune cel de sus;
Ș'apoi cin' l-o sfărîma...
Sfărma-i-s'ar inima!

Fruntea-n sus și chica-n jos!
Bateți talpa mai virtos!
Că din ea va răsări,
Cel-ce țeara-i va mări.

Joac'opincă, fără griji
De obuze și de schiji,
Că noi știm ca să jucăm,
Tot cum știm să ne luptăm.

Saltă horă, saltă lin,
Pân'ce nourii nu vin;
De-or veni, ori cât de grei...
Trăească Români mei!

De-o fire și de-o ființă.

Scrisesem eu într'un număr al »*Albinei*» un articol despre »*Legea strămoșească*» și arătam într'însul ce e neamul românesc. Am avut privilegiul să vorbesc de atunci pe la țeară cu oameni cari au cetit acel articol, și am băgat de seamă că unii tot nelămuriți au rămas, ear' alții l-au înțeles pe dos.

Nu le intră în cap unora, că noi am fi de-un neam cu Italianii și cu Francezii, pentru-că — zic ei — »noi sântem ortodoxi, ear' acestia papistași», deci au altă lege. Altoră, dimpotrivă, nu le ese din cap gândul că noi n'am fi de-un neam cu Rușii și cu Bulgarii și cu Grecii, pentru-că tot după zisa lor »ei au la fel sfinții din călindar, ea și noi, și au aceleași sărbători», deci sânt de-o lege cu noi.

Precum se vede, și unii și alții dintre ai nostri sânt cu ochii închiși:

unii își închid ochii de groaza că au să vadă pe Italiani și pe Francezi înaintea lor, alții îi țin strîns închiși de groază că dacă i-ar deschide n'ar mai vedea înaintea lor nici pe Ruși și pe Bulgari, nici pe Sârbi și pe Greci.

Să lăsăm noi pe papistași deocamdată în apele lor, să lăsăm și sfinții din călindar la o parte — și să facem cruce mare ca să ne ferească Dumnezeu și de papistași și de sfinții rusești ai călindarului, pentru-că noi nici cu unii nici cu alții nu avem de împărțit nimic. Dacă mi-o ajuta Dumnezeu, ear' d-voastră veți ceti bine ce scriu, o să ne facem cu toții o apă și vom ști lucrurile la un fel cu toții.

Rusul e Rus și nu e Român, Sârbul e Sârb, Italianul e Italian și așa mai încolo. Român pe lume nu e numai Românul. Toți acei ce își zic singuri loroși că sânt Români, și nu le este rușine s'o spue nici când sânt lipiți pământului de săraci, nici când sânt putrezi de bogați;

în favorul acușatorilor. Curtea cu jurați se compune din doi burghezi și doi țărani. *Sarafott* și ceilalți acușatori arată o mare încredere și siguranță, că vor fi achitați. Stradele din jurul tribunalului sânt goale, sala de pertractare numai pe jumătate s'a umplut de public asistent.

Mare senzație a produs în Sofia epistola actualului președinte al comitetului macedonean, *Stoian Mihailovski*, adresată contelui *Tolstoi* și publicată în »*Riforma*« chiar în ziua când s'a început pertractarea procesului *Sarafott*. În această epistolă deschisă *Mihailovski* cere părerea lui *Tolstoi* în chestiunea macedoneană și spune, că Bulgarii numai atâta vreau, ca Macedonia să fie a *Macedonenilor*, să capete autonomie, cărmuire populară, și să scape odată de jugul turcesc.

Toți martorii au fasonat favorabil pentru acușatori. Se așteaptă, că *Sarafott* ucigașul și soții lui vor fi absolvați de pedeapsa, care o merită.

România și Turcia.

Convențiunea între România și Turcia, încheiată pe cinci ani, a fost subscrisă.

Burii și Englezii.

În urma declarațiunii generalului englez *Kitchener*, că toți cei ce vor fi prinși cu armele în mâni dela 15 Septembrie încolo vor fi socotiți ca răsculați, a protestat consulatul bur din *Bruxella* la toate puterile europene. Consulatul declară, că *Botha* va face represaliile cele mai aspre.

Francia și Turcia.

În conflictul ivit între Francia și Turcia pentru docurile din *Constantinopol* se pare, că cele două state au ajuns la împăciuire.

† Crispi.

Italia, frumoasa țeară a lui *Dante*, are doliu. Marele ei fiu, bărbatul de stat de renume, *Francesco Crispi* a răposat în *Neapole*, *Duminecă* seara la 7 ore 45 minute. Vieța lui e contopită

cu istoria modernă a regatului italian, dar' totodată el se poate considera de un tip al poporului seu, împreunând virtuțile și defectele rasei italiene.

Mare luptător pentru unitatea și independența Italiei, *Crispi* și-a câștigat merite neperitoare pentru conlucrarea lui la ridicarea Italiei între cele dintâi state ale Europei. Aceste merite nu i-le pot întuneca: chestia dela *Banca Romana*, înfrângerea dela *Adua*, persecutarea socialiștilor și cassarea libertăților publice, fapte, cari se leagă de numele și activitatea sa publică.

În total ele ne arată pe marele bărbat copleșit une-ori de patimi și pe politicianul, care nu alege mijloacele spre a-și ajunge scopul.

Crispi a fost aderent și mare sprijinitor al triplei-alianțe, bărbat de stat cu mare vază în străinătate, astfel, că unii i-au dat numirea de »*Bismarck* al Italianilor«.

În fața sicriului, dușmanii lui vor amuți și peste evenimentele triste ale trecutului seu se vor ridica marile merite pentru patria italiană, care cu lacrimi în ochi îl va petrece la vecinicul locaș.

Vieța lui Crispi.

Francesco Crispi, născut la anul 1819 în orașul sicilian *Ribera*, absolvând universitatea din *Palermo*, încă foarte tânăr și-a câștigat diploma de avocat, și ca atare a luat parte la mișcările îndreptate contra *Bourbonilor*. În 1848, fiind *Crispi* în *Neapole*, erupse revoluția în *Sicilia*, și aflând el despre aceasta, grăbi acasă, unde primi demnitatea de ministru de război în lupta pentru neatîrnare. După sufocarea revoluției *Crispi* se văzu silit a se refugia în *Francia*. La 1860 era părtaș la expediția lui *Garibaldi* în *Sicilia*, la 1861 fu ales deputat. În anul 1877 făcu călătorii la *Paris*, *Berlin* și *Gastein*, unde legă prietenie intimă cu *Bismarck*. În 1877 e ministru-president, din care post însă abia după un an de muncă, în urma opoziției clericilor și a altor fracțiuni politice sud-italiene, cari îl acușau cu bigamie, își dădu abdicarea. Zece ani mai târziu, *Crispi* vră să pună sub acasă pe ministerul lui *Depretis*, se răzgândi însă, după ce acesta îi oferî portofoliul internelor. După moartea lui *Depretis*, *Crispi* deveni ministru-president și își reținî și portofoliul esternelor. Atunci revoluționarul de odinioară,

amarul ce vine câte-odată peste noi, și zice ca *Țiganul*: la plăcinte am fost, acum la lucru mai fie și altul. Nu e *Român* cine nu e gata totdeauna să-și verse sângele și să moară pe câmpul de luptă, apărând nu ce este al seu, ci aceea ce este și a lui, adecă a neamului întreg.

Noi *Românii* mergem în război și murim, nu pentru alții, ci numai pentru noi și pentru neamul nostru, și puțin ne pasă de sfînții călindarului rusesc ori de papistașii apusului. Noi sântem singuri pe lume, un neam, ca un singur om. Noi, întâiu de toate, naționalitatea noastră, românismul, și apoi sfînții călindarului!

Noi nu ne apărăm în război, cu sângele nostru, numai pământul și grăul sămănat în el, și nu ne apărăm de dușmani numai casa ce-o avem și nevasta și copiii. Asta e lucru puțin, și de mulțori și străini de neamul nostru se duc la luptă alături cu noi, dacă trăesc în țeară și au să-și apere pământul și casa-

contrar principiilor sale de mai înainte, deveni aderentul și prietenul Austriei și triplei-alianțe. La anul 1889, însoțind pe *Umberto* la *Berlin*, fu decorat cu ordul *Vulturului* negru. În timpul acesta îl atacau radicalii și socialiștii în mod vehement, îndeosebi pentru pactul legat cu regele *Abissiniei*, *Menelik*. În ciuda tuturor atacurilor *Crispi* se susținî la putere până la 1891, când spre bucuria vrășmașilor sei politici, își dădu demisia. Peste doi ani însă, după căderea lui *Giolitti*, *Crispi* fu de nou însărcinat cu formarea cabinetului ministerial, ear' la 1894 introduse în contra mișcărilor de lucrători starea de asediu; din cauza unor inovații pe teren administrativ căzu dela putere (1894). La 1895 ear' avu majoritate în parlament, pe care însă din cauza perderilor lui *Baratieri* în *Abissinia* o perdî, și prin aceasta își încheiă cariera sa publică, devenind în cele din urmă atât de nepopular, încât regele *Umberto* nu mai cuteză să-l însărcineze cu formarea unui cabinet. În 1899 ajunse etatea de 80 ani, sərbându-și ziua natală în cercul vechilor sei prieteni siciliani, în *Palermo* și fiind felicitat telegrafice din partea lui *Wilhelm II*.

Dela „Asociațiune“.

Adunarea despărțământului *Abrud-Câmpeni*.

În 4 I. c. și-a ținut despărțământul XIII. al »*Asociațiunii* pentru literatura română etc.« adunarea generală la *Certege*. După-cum se vede din activitatea, ce o desvoată acest despărțământ, el e unul din cele mai harnice, ceea-ce e de-a se mulțumi comitetului și în special directorului lui, dl *Dr. Basiliu Preda*, care mult se ostenește pentru realizarea scopurilor urmărite de »*Asociațiunea*« noastră.

Duminecă des-de-diminează vedeai pe *Valea caselor* în sus înaintând rînduri-rînduri căruțele cu oaspeții din *Câmpeni*, *Abrud*, *Buciumani*, *Sohodol Bistra* etc.

Primirea.

În curtea pomposului edificiu școlar zidit în anul aceste, bravii *Certegeni* așteptau sosirea în mijlocul lor a celor cari bune și frumoase scopuri urmăresc și bun serviciu fac *Românilor*. La sosire preotul gr-cat. *Iosif Arieșan*, prin o cuvântare acomodată bineven-

toți câți au învățat dela mamele lor românește și tot românește își învață pe copiii lor să vorbească, dar' mai ales toți aceia cari sufer la fel și vreau să sufer la fel toate amarurile ce cad peste țeară și peste neamul lor românesc și au aceiași dușmani și aceiași prieteni, toți într'un gând: acestia sânt *Români* și alcătuesc neamul românesc. Cine se zice *Român*, numai până-ce-i sărac, ca să se poată înfige între noi, cu gândul ca după-ce se va îmbogoși să se lapede de noi ca de *Satana* și să ajute pe dușmanii nostri, de acela ne lăpădăm și noi tot ca de *Satana*. Nu e *Român*, de-ar fi de o mie de ori născut și crescut între noi. Nu e *Român* omul care nu vrea să-și crească copiii românește și-și bate joc de limba noastră; nu e *Român* cine își bate pieptul și se îmbulzește tot în frunte ca să ia parte la cinstea ce i-se face oare-cumva neamului, dar' care dă dosul când e vorba să fie părtaș la suferințele noastre și când e să îndure

Noi, *Românii*, apărăm însă lucruri sfinte, curat ale noastre, și ale nimănui pe lume ale altuia: limba noastră, drepturile noastre, pământul care ascunde oasele părinților nostri, naționalitatea românească și libertatea. Ne luptăm pentru ale noastre, ear' ale noastre nu sânt nici ale *Rusului*, nici ale *Bulgarului*, nici ale nimănui altul, pentru-că *Rusul* și *Bulgarul* și cine vrei, au pe ale lor și pentru ale lor se luptă. Să nu vă ispitească gândul să credeți, că *Rusul* bună-oară pornește războaie cu *Turcul* de dragul *Românilor*, că i-s'ar fi topind sufletul de mila noastră. Ar cheltui el sumedenie de bani cu războiul, și ar omori el atâția soldați și și-ar face grije și amaruri, numai așa de milă multă? Par'că el nu știe vorba: *Milă mi-e de alții*, dar' de mine mi-se rupe inima. *Rusul* pentru ale sale se bate, ear' ale noastre nici-odată n'au fost și nu vor fi ale *Rusului*, ori ale altora. (Va urma).

tează pe cei sosiți. La care directorul despărțământului, dl *Dr. Basiliu Preda* mulțumește pentru frumoasa primire ce 'i-s'a făcut și pe care o primește nu în numele seu, ci în numele »Asociațiunii«.

Adunarea.

Cam pe la orele 10 a. m. președintele deschide adunarea. Vorbirea de deschidere a fost ascultată cu multă atențiune din partea publicului. În ea accentuează necesitatea culturii pentru popor, care însotosează după ea și întărirea legăturilor între el și inteligență. Arată importanța »Asociațiunii« și aduce prinosul de recunoștință marilor arhiepiscopului Șaguna și Șuluțiu, cari au înființat-o.

Din raportul secretarului se vede, că s'au luat dispozițiile cuviincioase pentru a se înființa în fiecare comună aparținătoare acestui despărțământ agenturi comunale, că din suma încassată anul trecut cu ocaziunea adunării s'a distribuit ajutoare pentru școala reuniunii femeilor române din Abrud și pentru școala din Sécătură, s'au procurat mai multe cărți de interes comun și s'au distribuit bibliotecilor de prin comune. D-nii *Dr. L. Pop* a abonat 10 exemplare din foaia »Bunul Econom« pentru membrii din comuna Sohodol, *Dr. Z. Chirtop* și *M. Cirlea* au dăruit mai multe cărți. Numărul membrilor: 2 fondatori, 25 pe vieață și 40 ordinari.

Raportul se ia spre plăcută știre, dimpreună cu raportul cassarului și se aprobă proiectul de budget pentru anul următor. Se cetesc apoi rapoartele agențiilor comunale despre activitatea lor în decursul anului expirat și se exprimă laudă agenturii din Sohodol, care mai mult zel și progres a desvoltat.

Comisiunea aleasă pentru câștigarea de membri noi și încassarea taxelor dela membrii vechi, raportează, că s'a încassat suma de 738 cor. 40 bani și din agentura Sohodol 46 cor. D-na *Sofia Cothisel* și *Nicolau Cothisel* s'au făcut membri pe vieață cu suma de câte 200 cor. Președintele mulțumește celor ce au jertfit pentru nobilul scop și în special noilor membri pe vieață.

Ca reprezentanți la adunarea generală, care se va ține în anul de față în Sibiu, se alege d-nii *R. Furdui*, protopop în Câmpeni, *C. Cothisel*, preot în Certege, ear' ca suplenți *Dr. Z. Chirtop*, avocat în Câmpeni și *D. Goia*, preot în Sohodol.

La propunerea dlui *Dr. Z. Chirtop* se realege de președinte *Dr. Basiliu Preda* și membri în comitet *R. Furdui*, *Iosif Gomboș*, *Arilton Popa* și *D. Goia*.

Petrecerea și conductul cu torțe.

După adunarea a fost banchetul obișnuit și petrecerea începută cu »Țarina«.

La miezul nopții, din incidentul sârbării nunții de argint a părintelui *C. Cothisel*, care e unul dintre cei mai vrednici preoți de prin Munții-Apuseni și ca atare iubit din partea tuturor, poporul voind să-și arete dragostea, stima și devotamentul față de d-sa, a aranjat un conduct cu torțe. Peste 100 de inși cu muzica în frunte, încunjurară școala și se opriră la ușa unde iubantul, era și

acolo notarul din Câmpeni *V. Tomușa* prin o vorbire feliicită pe iubantul. Emoționat de surprinderea ce 'i-s'a făcut, părintele *Cothisel* prin cuvinte frumoase și alese le mulțumește și îi asigură că și de aci înainte tot cu aceea dragoste și iubire va lucra pentru poporul român, care 'l-a îndemnat și până aci. Frumos s'a purtat poporul din Certege, dar' și faptele ce iubantul preot le-a făcut și le face pentru Certegeni sunt vrednice de laudă.

RUGARE.

Domnii, cari au primit apeluri în chestiunea aranjării petrecerii populare cu ocaziunea adunării generale a »Asociațiunii« din 22 Septemvrie st. n. a. c. sânt rugați a ne comunica pe o cartă postală cât mai de grabă:

1. Câte părechi vor lua parte la petrecerea populară, și 2. Ce fel de manufacturi și câte bucăți ne vor pune la dispoziție pentru decorarea salei, unde se va ține concertul și petrecerea cu dans.

Este neșperat de lipsă, ca să știm exact aceste lucruri, de oare-ce numai astfel vom pute fi pe deplin orientați asupra celor ce avem de făcut.

Sibiu, în 15 August n. 1901.

Comitetul aranjator.

Secțiunea petrecerii populare.

Dr. Lemény m. p. *Dr. Beu* m. p.

Din istoria veche a omenimii.

Locuințele pe stâlpi și locuitorii lor.

După-cum știm din Biblie, cei din-tăiu oameni n'aveau locuințe, nici îmbrăcăminte și cum trăiau în ținuturi cu climă caldă nici nu prea aveau lipsă de acestea. În contra furtunilor căutau adăpost sub arbori, prin scorburi, ear' contra fiarelor în arbori. Înmulțindu-se și lățindu-se omenimea și înspre ținuturi mai reci, 'și-au ales drept case peșterile, după-cum se vede din oasele, uneltele și alte lucruri aflate prin acestea.

În iarna anului 1854 apa lacului dela Zürich (Șvițera) se retrăsese foarte tare dela țărmuri. Locuitorii doritori să câștige pământ, au început să sape și să ridice un zid, ca apa să nu mai acopere locul de pe care s'a retras. Săpând, au descoperit tot felul de obiecte și o mulțime de pari bătuți cu rînduială în fundul lacului. Știrea acestei descoperiri s'a răspândit curând în toată Europa și oameni învățați căutară după astfel de locuințe și în lacurile din Irlanda, Scoția și Savoia (Italia). Cele mai multe, aproape 200, s'au aflat însă în Șvițera.

Obiectele aflate sânt unele de peatră, altele de bronz și altele de fer. Se dă deci cu socoteală, că locuințele acestea sânt făcute încă de pe timpul, când oamenii nu cunoșteau metalele, și-și făceau uneltele, săcuri, cuțite, ciocane etc. din petri, pe cari le ascuțeau cu alte petri și le legau de bucăți de lemn. Mult timp li trebuia pe atunci omului, până să taie un arbor. Mai târziu 'și-au făcut uneltele din bronz și numai în urmă din fer.

Stilpii, pe cari erau așezate colibele, erau bătuți în fundul apei și ajun-

geau numai până la suprafața apei, numai acela erau mai lungi, cari aveau să poarte coperișul colibei. Dintre colibele acestea nu se mai află nici una, au rămas însă dela unele podeala. Păreții erau din pari împlețiți ca gardurile noastre și lipiți cu lut. Podeala era din scânduri sau bârne, printre cari era infundat cu lut, papură, rogoz, peste ele era un strat de lut și pe deasupra nășip fin. Coperișul era tot de bârne acoperite cu paie, papură sau scoarță de arbori. Paturile erau de muschiu și piei de animale. Într'un unghiu era vatra, făcută dintr'o peatră lată. Afară de această chille mai aveau și o cămăruță.

Câte 140 de astfel de case formau un sat. Casele erau legate unele de altele prin punți de bârne. Dacă satele acestea erau mai aproape de țărmul lacului, puteai merge la ele de pe uscat pe un pod lung, așezat tot pe stilpi. Dacă erau mai îndepărtate, comunicațiunea se făcea cu lunturi construite dintr'un trunchiu scobit.

Obiectele din periodul de peatră sânt o mulțime de dalte, ciocane de diferite forme, săcuri, săgeți și sulii. Cât de harnici erau oamenii aceia, se vede și de acolo, că ciocanele și săcurile lor erau foarte bine găurite tot cu peatră. Pe lângă acestea s'au aflat și vase de lut, foarte bine lucrate și unele chiar smălțuite. Vasele lor sânt la gură foarte largi și la fund ascuțite. Se vede, că ei le împlântau în pământ, când își ferbeau mâncarea. S'au mai aflat și niște moriști, compuse din două petri, una cu dinți și cealaltă cu găurele. Între aceste petri zdrobiau grăunțele de grâu.

După-ce au ajuns să știe folosi bronzul și ferul, 'și-au făcut nu numai unelte, ci și inele, cercei, ace de păr, undrele, brățare, toate lucrate foarte frumos. Brățare și inele purtau și bărbații. Afară de aceste lucruri s'au aflat tot pe fundul lacului o mulțime, de paie de cânepă, bucăți de pânză și rogojini împletite.

Dintre animale erau îmblânzite cănele, porcul, calul, măgarul, capra, oaia și două feluri de vite. Rămășițe de om s'au aflat foarte puține. Din câte s'au aflat, se vede, că oamenii aceia aveau mâni și picioare lungi.

Cine au fost acei oameni, nu se știe cu siguranță. Scrisoarea nu o cunoșteau, așa că n'a rămas nici inscripții pe peatră dela ei. Se dă cu socoteală, că ei 'și-au făcut locuințele în lacuri, ca să scape de dușmani. Nici când au părăsit acele locuințe, nu se știe, atâta se vede, că ele au fost arse, probabil de dușmani. Din cele ce s'au aflat, putem constata, că erau niște oameni muncitori, îndeosebi femeile, și că se hrăneau foarte bine.

Despre locuințele făcute pe pari în lacuri pomenește și istoricul Herodot, care a trăit cu câteva sute de ani înainte de Christos.

Din cele spuse despre acest soi de locuințe putem vedea, ce vieață ușoară ducem noi astăzi în asemănare cu oamenii de pe vremurile acelea, și ce greutăți mari aveau să birue ei, ca să poată trăi.

Fondul regnicolar de pensii al învățătorilor.

Ministrul de culte prin ordinațiunea sa de sub nr. 45.752 din anul acesta a dispus, ca în viitor toți învățătorii cari optează a fi primiți la fondul regnicolar de pensii învățătoresc, au să alăture la rugare toate documentele în original. Ear' dacă aceasta din o cauză oare-care ar fi imposibil, atunci copiile și traducerea documentelor nu au să mai fie vidimate și autenticate de către primăriile comunale, cum se obicinuia până acum, ci de notarul regesc ori judecătorul reg. cercuală.

În casuri, când sediul notarului public ori al judecătoriei reg. ar fi la o depărtare prea mare și astfel autentizarea și vidimarea copiilor documentelor pe calea legală susamintită ar fi împreună cu mari greutăți, atunci în mod excepțional autentizarea o poate să-și presedinte scaunului școlar.

Rugările de primire la fondul învățătoresc regnicolar de pensii, cari în viitor nu vor fi în consonanță cu această ordinațiune, se vor retrimite.

Tot referitor la fondul de pensii mai e de notat, că în urma unei dispozițiuni ministeriale ori-ce rugare dimpreună cu acelușe dela ea, ce se vor înainta la fondul regnicolar de pensii învățătoresc trebuie să fie corespunzător timbrate, căci s'au făcut dispoziții, ca rugările și acelușe netimbrate să fie din oficiu provăzute cu clauza de pedepsire.

Învățătorii noștri să se conformeze deci acelușe dispoziții, pentru a fi scutiți de eventuale neplăceri. **Păunăș.**

Un monstru marin.

S'a prins de curând în oceanul Indian un rac gigantic cum nu s'a mai văzut vr'odată. Numai cleștele dela picioarele lui sunt de doi metri de lungi. El e grozav de mândros. Ochii lui eșii în afară îi dau un aspect din cele mai fioroase.

După-ce a fost prins, lucru care a fost foarte greu, racul a fost pus într'un basin mare, plin cu apă de mare și în care se aflau vre-o cincizeci de tot soiul

de raci, precum și numeroși pești mari. După două ciasuri, animalul acesta mândros pe toate celelalte animale, cari erau în basin.

Se pare că monstrul acesta are darul să scoată din el raze luminoase; el ar fi înzestrat cu un fel de beșică transparentă, din care ese o lumină foarte puternică.

Animalul acesta ciudat a fost transportat la aquariul din Calcuta.

Pe de altă parte, din Guiana franceză, au fost trimise la muzeul din Paris numeroase animale, aproape necunoscute și de o așa raritate de specie, că sunt nouă aproape pentru toată lumea.

Astfel dar, sunt numeroase descoperiri de făcut în lumea ființelor zoologice, și ori-ce s'ar zice, suntem departe de-a cunoaște toate animalele pământesti, tovarășii noștri în valea aceasta de miserie.

Dar' de altfel, există și o mare mulțime de animale cari sunt foarte periculoase pentru oameni.

PARTEA ECONOMICĂ.

Trebuința unei statistice economice.

(Urmare și fine).

IV.

49. Dintre comercianți:

- câți sunt boltași români (câți străini);
- câți birtași;
- câți comercianți de bucate;
- câți comercianți de vite;
- câți comercianți de lână;
- câți comercianți de poame;
- câți de miere și ceară;
- câți de ouă și galite;
- câți de alte specialități?

50. Câți din comercianți au învățat profesiunea în regulă, făcându-și anii de învățacei și praxa de calfe?

51. Câți au deschis boltă fără nici o pregătire specială.

52. Câți elevi de comerț sunt de prezent din comună?

53. Câte calfe?

54. Câți tineri studiază în vre-o școală comercială superioară?

55. Ajută cu ceva comuna politică sau cea bisericască pe elevii sau calfele de comerț?

56. Cum e starea materială a comercianților români?

57. Cum a celor străini?

58. A sărăcit comuna de când birtași străini s'au așezat în ea?

59. Ce fel de societăți economice se află în comună, și anume:

- reuniune agricolă (data înființării);
- reuniune de stupărit;
- tovărășie agricolă;
- grânar bisericesc, sau al comunei ori al cutărei tovarășii;
- însoțire de credit sistem Raiffeisen;
- societate comercială pe acții;
- însoțire de temperanță;
- reuniune de înmormântare;
- reuniune de asigurare a vitelor;
- însoțire de lăptărit;
- însoțire de viieri (pivnițe);
- reuniune pentru protejirea industriei de casă;
- reuniune de sodali eventual de meseriași;
- reuniune de comercianți;
- eventual și alte soiuri de reuniuni și însoțiri.

La toate acestea ar trebui să se însemne anul înființării, modul cum prosperează eventual și alte date mai de importanță din viața lor.

Cine ar fi mai chemat să întreprindă pașii de lipsă pentru efectuarea acestei statistice?

Credem că: »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«, care pe baza statutelor sale modificate în timpul din urmă, și-a luat de devisă să lucre fără preget și pentru promovarea intereselor economice ale poporului și care astăzi posedă un organ de specialitate pentru aceste lucrări: anume secțiunea ei economică. În despărțemintele sale, »Asociațiunea« ar ave posibilitatea de a culege datele de lipsă la facerea acestei statistice.

Suma neapărat trebuincioasă pentru tipărituri, porto postal etc., încă nu

PĂZEȘTE.

O fată trecea pe drum. Era încălțată cu păpuși noi și călca cu grije, ca să nu și-i umple prea tare de prav. Din când în când sta locului, își puna mâna la ochi și se uita înapoi. Părea, că așteaptă pe cineva. Din depărtare se apropia un călăreț mândru. Ajuns la fată se opri.

»Unde așa de iute, Gheorghe?« întrebă fata.

»Aleg, ca să ajung curând la locul, unde să joc cu tine Ileano«, răspunse, și și se uita în ochi.

»Ce va zice Pavel?« întrebă ea.

»Dă-l la naiba pe Pavel! Să și vadă de treabă. Ține covrigul acesta, și-l-am adus ție«.

Ileana luă covrigul și Gheorghe plecă.

Nu trecu mult și pe Ileana o ajunse un alt flăcău. El o apucă de mână și așa merseră câțva timp, fără să vor-

bească. Nici n'aveau lipsă de povești; el o întrebăse astă-iarnă, dacă vrea să-i fie nevastă și ea a zis »da«; erau deci logodiți și aveau să se căsătorească curând. Ajungând la niște răscruci, stete locului și zise:

»Eu trebuie să aduc oile. Mergi tu numai încet înainte, că o să te ajung în curând. Dacă vei sosi înaintea mea să nu joci cu Ioan al morarului! Vreau să joci întâiu cu mine«.

Ileana dete din cap și rise.

»Și-al doilea, și-al treilea și toate jocurile! Pentru-ce suntem logodiți?« mai adăuse el; ea da numai din cap și rîdea, dar nu zise nimic.

Pavel îi dete un trandafir. »E cel mai frumos din grădina noastră. L-am rupt pentru tine!«

Ileana îl luă și apoi se despărțiră. Pavel se uita mai de multe-ori după ea, dar' ea nu și întoarse capul, ci mergea înainte imbușcând din covrig. Mergând

mai departe văzu un bătrân șezând pe o peatră.

»Încătrău fetiță? Cât ești de împodobită!« zise el.

»Mă duc la joc«.

»Erai mai nainte cu un flăcău«, zise el privind-o cu ochii lui mici și cumiți.

»O, acela era numai mirele meu«.

»Frumos băiat«.

»Cel dintăiu era mai frumos«.

»Da, dacă te-ai pute mărita cu hainele și cu fața lui, acela ar fi cel mai bun«.

Ileană nu-i plăcu vorba, de aceea întrebă: »Cum te cheamă?«

»Păzește!«

»Ce nume șod!« Și rise.

»Nu mi-l-am dat eu, și fiecare trebuie să și poarte numele. ce și-l-au dat alții«.

»De unde vii?«

»Dela capetul lumii!«

»Trebuie că-i departe!«

»Drumul trebuie să și-l faci!«

va fi imposibil a o găsi. Pentru lucruri de așa mare importanță trebuie să se găsească bani.

Escrierea unui premiu în acest scop ar înlesni, credem, executarea acestui lucru bun.

Pe baza acestei statistice făcute cu conștiințioasă, am vedea ce avem în fiecare comună, în fiecare comitat și în întreaga țară. Și astfel am avea o bază pentru a proceda nu mai mult pe di-buite, ci în mod conștient, treptat și neîntrerupt la organizațiunea noastră economică, care cu cât se amână, cu atât se încurcă, se îngreiază și o să aibă urmări nespuse de păgubitoare pentru viitorul economiei noastre naționale.

Folosul și dauna paserilor.

(Urmare și fine).

Capintortura se numește așa, pentru-că își poate întoarce capul în toate părțile, se numără între paserile folositoare economului. Ea seamănă încâtva cu gheunoile, dar' pustiește și mai multe omide, insecte, furnici și ouăle acestora, decât acelea.

Pupăza se numără între paserile folositoare, pentru-că stîrpește mulțime neînsemnată de ouă, omide, păpuși și insecte.

Vrăbiile sînt paserile, cari se pot vedea pretutindenea: în curte, în grădină, în câmp și prin pădure, de unde adună cu deosebire primăvara sumedenie de gândaci de Maiu, omide și fluturi, cari în lipsa lor așa s'ar înmulți de tare, încât ar nimici toată roada pomilor. Pe lângă toate acestea ele se numără între paserile stricacioase plugăritului, fiindcă după-ce încep a se coace holdele năvălesc pe ele, unde mai mult strică decât mănâncă, de oare-ce până sug sau scobesc câte un grăunț, oboară de pe spic alte trei-patru. Peste iarnă devin folositoare prin aceea, că adună și stîrpesc sumedenie de grăunțe din buruienile de pe câmp și grădini.

Codobatura (paserea plugului) se numește așa, fiindcă umblă mai cu seamă după brazda plugului, de unde adună tot felul de insecte, vermi și

omide. Afară de acestea ea mai consumă sumedenie de muște, țînțari și alte insecte aripate. Trăește bucuros și în apropierea apelor și e o pasere foarte veselă, de oare-ce coada și-o mișcă neîntrerupt. Codobatura se numără între paserile folositoare plugăritului.

Țicleanul vînēt, pe care de mulțori îl vedem prin ferestrele caselor, prin șură și grădină, consumă tot felul de omide, insecte și vermi, pe cari îi prinde în sborul seu repede. Țicleanul vînēt este o pasere foarte veselă și neastîmpărată, de oare-ce cât e lumea nu stă pe loc. Țicleanul vînēt se ține de paserile folositoare plugăritului.

Graurul iubește mai cu seamă vieața socială, de aceea umblă tot în stoluri sau cîrduri mari pe pășunile vitelor, ba une-ori se pun și pe acelea și le curăță de insectele, ce se află pe ele, ear' de pe pășuni și de prin rimăturile porcilor adună tot felul de vermi, omide și insecte stricacioase, așa că puțină daună ce o face și el une-ori prin vii și grădini devine de tot neînsemnată pe lângă folosul cel mare, ce-l aduce economului. Graurul este numărat între paserile folositoare plugăritului.

Sturzul este o pasere cântăreață, care face să răsune de glasul lui grădinile și pădurile noastre. El adună cu deosebire de pe sub mușchii din pădure tot felul de ouă, omide, păpuși și insecte, așa că se poate zice cu drept cuvînt despre el, că folosește economului îndoit: odată, că-i face muzică fără plată, a doua, că-i curăță insectele și ouăle acelor. Sturzul încă se numără între paserile folositoare plugăritului.

Pituluşul, după-cum îl arată și numele este o pasere foarte micuță, care mai mult sare și se pitulă dinaintea omului, decât sboară. El încă adună tot felul de păiangini de prin garduri și alte locuri părăsite, apoi păpușile și insectele, pe cari le prinde prin săriturile lui. Pituluşul e numărat între paserile folositoare.

Priveghitoarea (filomela) este regina paserilor cântătoare, care trăește mai cu seamă prin păduri și prin pometurile mai mari. Ea se nutrește mai cu seamă cu ouă (săci) de furnici și cu alte insecte. Priveghitoare încă se nu-

mără între paserile folositoare plugăritului.

Rândunelele, cari sînt de mai multe specii sînt cunoscute și economilor noștri, ca paserile cele mai nevinovate, cari nu fac nici o daună, ci cât e ziua de mare nu stau pe loc, ci chiar și prin ploaie sboară și prind muștele, cari molescează în decursul verii neîntrerupt pe oameni și animale. De aceea economii noștri mai pretutindenea le cruță și ocrotesc împrejurul casei, ear' de cumva ved' vr'un copil, că se apropie de cuibul lor îi strigă rēstit: »să nu umbli la cuibul rândunelelor, că-ți seacă mîna«. Rândunelele se numără între paserile cele mai folositoare ale omului.

Turturelele, cari trăesc cu părechea, ear' dacă le moare aceasta, nu se mai însoțesc cu alta, trăesc mai cu seamă pe marginea pădurilor și în apropierea acelor. Se nutresc cu sēmēte de grăunțe și buruieni, ținute în colivii încă se prăsesc foarte curēnd. Ele se numără între paserile folositoare.

Prepelițele trăesc mai cu seamă prin ierburi și holde, de pe unde adună grăunțele căzute din spice și ierburi. Cu privire la modul de viețuire și nutriere ele se aseamănă foarte mult cu găinile noastre de casă, de oare-ce ca și acestea umblă mai mult pe pămēnt și se scaldă în țerînă. Bărbătușul de prepeliță cântă tot »pitpalac«, ear' femeiușca îi rēspunde tot »va, va«.

Barzele iubesc mai cu seamă fēnațele și bălțile, pe unde umblă oa și economul și de pe cari strîng tot felul de broaște, șopârle și șerpi veninoși, pe cari îi duc uneori în gușă și puilor de acasă. Dar' s'a constatat, că ele mai adună de pe fēnațe și puii paserilor mai mici de prin cuiburi, prin ce devin încâtva și stricacioase. Barzele se numără între paserile folositoare plugăritului.

Noi am arētat aci numai cîteva din cele 83 specii de paseri înșirate în cartea numită. Afară de acelea 83, într'un capitol deosebit se mai înșiră numele tuturor paserilor cari se află în Ungaria și al căror număr se urcă la 334.

— După socoteala unui învățat francez, dacă n'ar esista paseri pe pămēnt, acesta după 9 ani ar rămēne sterp

»Unde te duci acum?»

»Vezi, fata mea, noi putem spune, de unde venim, dar' nu putem spune totdeauna, unde mergem; la toate e vorba să te păzești.»

Ileana își scutură oapul și mănca mai departe.

»Ai două daruri frumoase în mână, dă-mi mie unul«, zise bătrānul întinzēndu-și mîna trēmurătoare cătră ea.

Fata se gāndi puțin.

»Ține moșule trandafirul«, zise rīzēnd. »Ți trebuie și ție puțină podoabă«.

»Dar', sūnt bătrān«, rēspunse, »dar' mi-e și foame; cred că covrigul ar fi fost mai bun pentru mine.»

Fata însă îmbucă întreg covrigul și puse trandafirul pe genunchii bătrānului.

»Nu, n'ai destulă grijă, fată, și nu dai cu mână bună«, zise bătrānul. »Ai fi făcut mai bine să grijesti trandafirul în sîn, și nu covrigul în stomach.»

Ileana dete din umeri și plecā.

Ceva mai tārziu veni Pavel pe acolo.

»Incātrāu așa de împodobit?« îl întrebă Pāzește. »Mē duc la joc, unde e și mi-reasa mea.«

»Nu-i care a trecut mai înainte pe aici?»

»Ba da; e cea mai frumoasă și cea mai drăguță fată. După-cum ved', ți-a dat trandafirul meu, ca să ai și d-ta o bucurie. Asta-i frumos dela ea!«

Bătrānul își spriginī barba pe bēș și scutură din cap.

»De unde ești?» îl întrebă Pavel.

»Din satul unde umblă găștele desculțe.«

Pavel rise. »Pot să fac ceva pentru d-ta?»

»Da. Adu-mi în uciorașul acesta puțină apă; isvorul e departe și picioarele mi-s slăbite.«

Pavel se uită după Ileana, luā apoi uciorașul bătrānului și-l aduse cu apă.

»Ți mulțumesc, ești un om de treabă.«

»Așa zic oamenii.«

»Ce să-ți dau ca mulțumită.«

»Nu-mi poți da nimic«, rēspunse Pavel, »cāci am tot ce-mi trebuie.«

»Nu zice așa«, îi zise bătrānul, »pot să-ți dau un sfat bun, care nu costă nimic și-ți va ajuta odată.«

»S'auzim!«

»Pāzește, cui îi dai un trandafir, și păzește și mai bine, cui îi dai inima. Tu vrei să te însori. Asta-i o legătură, ușor de legat, dar' greu de deslegat. Pāzește și D-zeu să te ajute.«

Cu vorbele acestea s'a sculat bătrānul și-a plecat. Pavel stete pe loc și se uită după el. Bătrānul se mai uită odată înapoi și strigă. »Pāzește!« apoi dispărū în pădure.

..... Cāțiva ani după întālnirea aceasta trecū Pavel cu carul earā pe drumul acela. Bătrānul de mai de mult ședea earā pe peatră. Pavel opri și-i dete binețe.

și pleșug, n'ar mai crește iarba, n'ar mai fi recoltă, nici în cazul acela, dacă insectele și vermi s'ar stîrpi cu venin, pentru-că după 9 ani miliardele de insecte ar face cu neputință orice vegetațiune de pe pămînt.

În Franța insectele, cari trăesc fac o pagubă peste an de 600 de milioane de franci, ear' la noi paguba se urcă la 200 de milioane coroane. Această pagubă după socoteala unui învățat dela noi tot la 10 ani s'ar înzeoi, ba pe unele locuri s'ar chiar însuși, dacă nu ar esista pasărele.

Pentru ocrotirea pasărilor cartea numită mai comunică la urmă și circulara ministrului de agricultură edată sub numărul 24 655/VII, care cu provocare la articolul de lege XII. din 1894 §§. 57 și 58 arată în §. 1 pasărele, cari trebuie cruțate, ear' în §. 2 arată, că acela, care ar omori astfel de pasăre, le-ar lua ouăle sau puii sau le-ar strica cuiburile poate fi pedepsit cu o amendă de 100 cor.

Aceasta ar trebui să și-o însemneze bine și economii nostri, căci s'a întemplat deja pe mai multe locuri, că unii au fost pedepsiți pentru nesocotirea legii pomenite.

Ioan Georgescu.

PĂUNII.

Păunii au penele cele mai frumoase între toate pasărele domestice. Îndeosebi partea bărbătească are în coadă pene foarte frumoase pe cari le face roată. Sînt două soiuri de păuni; cei comuni și cei dela Java. Cei din urmă sînt aduși de Englezi în Europa numai în timpul din urmă. Soiul comun se trage din India-ostică, unde trăește în cete mari; și acesta a fost adus de Englezi în Europa în stare sălbatică. Pe cap are un smoc de 24 pene, ale căror coțoare sînt golase, avînd numai un bumb lătăreț, capul, grumazii, gâtul și pieptul sînt acoperite cu pene vinete-verzi și galbine-aurii; penele mari acoperitoare și partea inferioară a aripilor sînt roșii-brune; tot așa sînt penele cărmuitoare printre cari mai sînt și unele negre și verzi. Pe pantece și sub coadă penele sînt de un verde întunecat. Coada formează un eventaliu pompos, ale cărui

pene mijlocie sînt de multe-ori de $4\frac{1}{2}$ urme de lungi, ear' celelalte se fac tot mai scurte; pe cotorul penelor se află pene lungi de culoare diferită, la virful penelor celor lungi sînt așa numiții ochi. Coada proprie este scurtă din pene tari și brune, cari spriginesc penele cele lungi din coada cea mare.

Păunul are cioc scurt puțin încovoiat; nările stau aproape de rădăcina ciocului, capul este mai întreg acoperit cu pene, degetul din urmă al piciorului atinge pămîntul numai cu unghia. Are aripi scurte.

Bărbătușul, dacă se simte bine, sau se află între găinile sale, își întinde coada și se arată cu toată pompa; capul și grumazii și i ține fălos îndrăgît, are mers încet și sărbătorește, întorcîndu-și capul fudul în toate părțile. Vocea lui e foarte neplăcută. Penele și-le schimbă în tot anul; pe timpul năpăririi se ascunde dinaintea oamenilor, ea și-cum i-ar fi rușine.

Se află mai rar și esemplare cu pene de tot albe, atît în stare sălbatică, cît și între cei domestici.

Păunul este amintit și de cronicarii cei mai vechi ca o pasăre dintre cele mai pompoase. Carnea celor tineri este foarte gustoasă, pentru aceea și economii mai mici îi prăsesc. Proprietarii cei mari îi țin numai de podoabă.

În India-răsăriteană se aranjează vînătoare regulată în contra lor, fiindcă se află în număr de tot mare.

Păunul mănăcă grăunțe de tot felul, dar' îndeosebi îi place orzul. Are un apetit de tot mare, pentru aceea și causează multă daună în grădini; pe lângă aceste strică coperișele caselor, smulge plantele cu rădăcini, rupe florile, așa că cu frumseța lui nu se plătesc pagubele ce ne causează. Un bărbătuș e de ajuns pentru patru găini. Găinile de păun își fac cuibul pe pămînt și în ținuturile noastre, nu ouă după oltă mai mult ca 5-6 bucăți. Ouăle le clocește în 30 zile. Puii sînt foarte simțitori, încît și frigul cel mai neînsemnat și umezeala le strică, pentru aceea se cere la creșterea lor o deosebită grijă. Nutrimentul cel mai acomodat pentru pui este brînză sau caș proaspăt, ouă de furnică și gălbînșul ouălor de găini fert tare. Dacă

înaintează în creștere le putem da și grăunțe. Păunii consumă bucuos broaștele și șopârlele, pentru aceasta în locurile, unde petrec păunii nu mai găsim animale de aceste. În timpul năpăririi lor avem să le dăm grăunțe de grâu și de ovės, avînd totdeauna grijă, ca să aibă apă proaspătă curată de beut.

Păunii se înmulțesc în stare sălbatică foarte tare, ajungînd până la o etate de 20 ani, penele cele frumoase le capătă bărbătușul numai în al 4-lea an.

Reghianul.

Floarea soarelui.

Floarea soarelui, sau cum i-se mai zice la noi în țeară, soarea soarelui, face parte din familia composeelor împreună cu spinul, anghinara, albăstrița, cicoarea, păpădia ș. a. Când se observă floarea vre-uneia din plantele acestea, s'ar crede că vedem o singură floare compusă.

Acest lucru a făcut să se dea familiei din care ele fac parte numele de familia composeelor. Însă e o inesacitate, pentru-că noi vedem un grup de flori în realitate, ear' nu o floare compusă, cum se pare în aparență. Deci floarea dela planta soarea soarelui e compusă dintr'un grup de flori; florile dela mijloc sînt mai mici, cele dela margini mai mari.

Tulpina ei este neramificată sau în tot cazul puțin ramificată către virf; frunzele sale sînt mari și dințate. Crește une-ori până la înălțimea de 3 metri. În ceea ce privește florile, ele sînt așezate câte una în virful tulpinii și în virfurile ramurilor, și sînt de culoare galbină. Ca fruct are o achenă.

La noi în țeară, această plantă se cultivă foarte puțin, crește însă une-ori și în stare sălbatică pe țărmurile năsi-poase ale apelor curgătoare. Ea este adusă din Peru (o țeară în America-de-sud) și dacă se vede la noi în țeară ici și colo prin grădini, aceasta e numai pentru ornament, ear' nici-decum pentru un folos real. Pe lângă că poate servi și ca plantă de ornament, dar' aduce și alte foloase. Mai întăiu semințele ei se pot întrebuița cu succes la hrănirea și îngrășatul pasărilor domestice de prin curte: găini, rațe, curci,

»D-ta ai fost, cel-ce 'mi-ai dat un sfat înainte cu câțiva ani?»

»Eu, da. Cum 'ți-a mers de-atunci încoace?»

»Cum 'mi-a mers? M'am gândit la sfatul d-tale și când am ajuns la joc am găsit pe mireasa mea jucând cu Ioan 'al morarului. Apoi a jucat cu Gheorghe cel mândru toate jocurile, cari 'mi-le făgăduise mie. Și le mai joacă și acum, adecă mai mult se bat, căci eu m'am lăsat de ea și ea 'l-a luat pe Gheorghe. M'am dus acasă și am făcut cum 'mi-ai spus. M'am păzit bine, când 'mi-am dat trandafirul. 'L-a căpătat o fată săracă, ea 'l-a grijit — și acum înflorește pentru noi pe toate potecile. Am făcut bine, că 'ți-am ascultat sfatul.»

»E mai ușor, să dai un sfat bun, decît să-l urmezi însuși», zise bătrînul.

»Nu vîi în car?»

»Ba viu, ear' Pavel li ajută să se sue și pleacă amîndoi mai departe.»

Nu știi oarbă e...

Cumpărase un Țigan trei purcei mici și îi ținu până s'au făcut mai mari. Când s'au făcut mai mari s'a dus la oraș, 'i-a vîndut cu preț aproape îndoit de cum 'i-a fost cumpărat.

După ce a vîndut purceii, se întoarse acasă vesel și cu banii în chimir.

Pe drum el se tot socotea și se gîndea că cu câți bani are el ar pute să fie metropolit, episcop, ba să fie vodă, ba să fie împărat. Pe urmă se gîndește că și împăratului îi poruncește D-zeu.

— Ei dar' să fii Dumnezeu, — zise Țiganul socotînd că nu-l aude nimeni.

Dar' din întemplantare un Român 'l-a auzit și dă pe delături și fuga de îi ese înainte la o cotitură de cărare, și se pune în genunchi, gemînd și zicînd:

— Doamne, Doamne, fie-ți milă de un orb fără vedere.

Țiganul se plecă spre el să-i vadă ochii și fiind cam pletos numai 'ți-l în-

hață Românul de pîr și trage-l, sucește și învîrtește și îi dă și cu ciomagul până s'a săturat Românul de bătaie. Atunci 'l-a făcut scăpat, dar' bietul Țigan cum s'a vîndut scăpat a luat-o la drum și du-te tot cum putea fugi de tare. Fugînd el așa, numai eată că se întîlnește cu niște oameni cari mergeau către oraș.

Cum 'i-a vîndut a început a striga la ei:

— Nu vă duceți, nu vă mai duceți într'acolo, că mai sus unde e cărarea cotită șade o oarbă afurisită; nu știu oarbă-i ori se face, dar' de pîr știu că te trage.

Chirton I. Șerban.

GLUME.

— Domnule, e interzis pescuitul aci. Nu vezi anunțul?

— Se vede că 'l-au vîndut peștii mai nainte, pentru-că nu am prins nici unul!

gâste ș. a. Al doilea, din semințele de floarea soarelui se estrage un ulei, care rivalisează cu cel de rapiță, nucă ș. a. Al treilea, trunchiurile ei uscate se pot întrebuința ca lemne de foc. Afară de acestea, locurile sterpe și nășipoase se înțelenească cu dînsa. Eată ce mari foloase ar pute sătenii noștri dela floarea soarelui. Se poate cultiva ori și unde, nefiind nevoie de o cultură specială și îngrijită, pentru că resistă foarte mult la intemperii atmosferice: grindină, secetă, etc.

În Rusia și Ungaria se cultivă pe pogoane întregi, pentru că poporul rusesc și ungar au înțeles de mult foloasele ei. Ear' străinii le-o cumpără, făcînd să intre în Rusia și Ungaria milioane de lei.

Ar fi de dorit ca și la noi în țeară să se înceapă cultivarea acestei plante folositoare din toate punctele de vedere.

(Alb.) P. V. Negrescu.

SFATURI.

Odihna cailor. Un veterinar expert scrie următoarele despre odihna la cai: Am observat, că tot a treia zi de Crăciun, Paști, Rusalii se bolnăvesc mai mulți cai. Causa e, că caii învățați la muncă regulată pot să odihnească o zi, dar două le e prea mult, pentru că prin odihna prea îndelungată li se întîmplă ruperi de arterii, vîrsându-li se sîngele pe mîduva spinării sau în rărunchi. De aceea e bine să-i călărim în ziua a doua de odihnă cel puțin 2 ciasuri, prin ceea ce eară li se întîpînește circulațiunea sîngelui.

Sîmburi de crastavefi. Așezăm crastavefi cei mai frumoși, fără de-a-i lua de pe curpeni, pe cărămizi și după ce s'au îngălbinit îi luăm. Îi punem apoi la un loc sbicit, aeris, scoatem apoi inima cu sîmburi cu tot, îi punem într'un blid și-i curățim după 4—5 zile spălându-i într'o sită. Sîmburii cei buni cad în apă la fund; pe aceștia îi uscăm iute la soare, îi frecăm pe cei lipiți, ca să se deslipească și-i grijim. Sîmburii aceștia nu-și pierd puterea de încolțire 5—6 ani.

Lănărica (floarea reginei, Edelweiss) se poate cultiva și-n grădini ca plantă bienală. Sămînța se pune în Maiu într'un pat cald (melegariu), firicelele răsărite se sădesc în niște vase cu pămînt și se dedau cu încetul la aer. În August se răsădesc tufițele puternice la locul sta-tornic pentru anul viitor. Cu cât e pămîntul mai gras, cu atât sînt florile mai mari și cu cât stau mai în soare, cu atât se fac mai mîtăsoase. Ori-ce umbră subție floarea, încît se vede dosul cel verde. Lănărica are lipsă de multă apă.

Mîni și picioare scrintite se pot așeza iute la locul lor, dacă le ținem cîteva minute în apă cît mai caldă. O scrintitură foarte primejdioasă între vertebra întăia și a doua a gâtului se naște din reul obicei de a ridica copiii în sus ținîndu-i pe cap. La căscat se întîmplă une-ori scrintitura fălcii. Mai de mult se muta falca la loc cu o palmă zdravănă, acum se trage cît mai tare falca în jos și apoi se împinge îndărăt

la loc. Une-ori nu se poate cunoaște numai decât, dacă e vorba de scrintitură ori de frîntură de oase. În cazul acesta punem urechea la locul cu pricina și dacă auzim un ușor cărțait e semn, că avem de-a face cu o frîntură de oase.

Știri economice.

De pe Someșul-mare. Între Dej și Beclean, produsele economiei de câmp sînt slabe; fîn puțin, mai numai pe jumătate ca în anii cei buni; holdele de toamnă au dat roadă puțină și de calitate inferioară, tăciune mult. Prețul grăului e 6 fl. maja metrică. Cucuruzele promit recoltă mai bună, ci vînturile le-au culcat tare la pămînt. Viile, care sînt lucrate bine, au roadă multă. Poame puțin: prune mai de loc, pere și mere însă sînt, dar' nu multe, vitele-ș fără preț. I. P. R.

Premii pentru cai. În 11 Septembrie a. c. se vor împărți la tîrgul de cai din Sibiu 400 cor. ca premii pentru cai, precum și diplome de recunoștință. Premii se dau pentru iepe de 4—9 ani cu mîanzi, cîrlane de 3 ani și mîanzi, cari să fie bine grijii și desvoltați. Cei-ce concurează la aceste premii să-și aducă iepele în 11 Sept. dela 6—8½ ore dim. la locul numit, unde le vor așeza după comune. Nu se plătește nici o taxă.

Raport economic. După ultimele rapoarte se așteaptă în grâu o recoltă de 35 mil. măji metriche, cu 3¼ mil. m. m. mai puțin ca anul trecut. În ținuturile românești se așteaptă o recoltă de 6 m. m. la juger în comitatele Alba-de-jos, Brașov, Făgăraș, Tîrnava-mare, Sibiu și Turda-Arieș, 5—6 m. m. Ciongrad, Bihor, Sătmar, Bistrița-Năsăud, Hunedoara, Cluj, Murăș-Turda și în cele din Bănat. Cu sîcară au fost sîmînate 2 mil. 1896 jugere cat, de pe cari se va lua o recoltă de 11¼ mil. m. m., ceva mai mult ca în anul trecut. Orzul, de primăvară, cultivat pe 1 mil. 790.490 jug. va da vr'o 10 mil. m. m. Ovîsul (mai bun în Bănat, va da aproape 10 mil. măji metriche de pe 1 mil. 738.227 jug. cat. Cucuruzul se arată în cele mai multe locuri slab. Cartofii stau bine. Viile stau bine, afară de locurile, unde au fost stricate de grindină. Pomii vor da în cele mai multe locuri o recoltă slabă.

Fabrici noue în România. Două fabrici mari sînt pe cale de a se înființa în țeară; una pentru fabricarea acidului sulfuric, atât de necesar industriei petrolifere, alta pentru fabricarea extractului tanic necesar industriei tăbăcării.

Recolta din Moldova deși era grav amenințată pînă mai zilele trecute promise a fi destul de îmbucurătoare. Grăul udat de ploii a fost pus la uscat și reul pricinuit se poate considera ca îndreptat.

Producțiunea grăului în Moldova în genere se speră a fi de 1¼ pînă la 2 chile de pogon.

Cucuruzele în schimb sînt admirabile și făgăduesc o îmbelugată recoltă.

FELURIMI.

Puține cifre. După niște mici scoteli făcute de cătră acei cari au timpul de a se ocupa și cu astfel de lucruri, rezultă că pe pămînt, în ziua de astăzi sînt aproape un miliard cinci sute de milioane de locuitori. În fiecare an 33,033,033 de suflete părăsesc pămîntul. Se numără peste 3064 limbi vorbite. Numărul femeilor și al bărbaților este aproape egal, și durata medie a vieții este cam de 33 ani. Un sfert de omenire se perde înainte de a fi atîns 15 ani. La 1000 de persoane, una singură atinge vîrsta de 100 de ani; 6 pe aceea de 55 ani și numai 1 la 500 ajunge pînă la 80 de ani. 33,033,033 persoane mor în fiecare an: adică 91.874 pe zi, 3730 pe oră, 60 pe minut și pe fiecare secundă 1. În fine, există peste 1000 de religii.

Suprafața Parisului e de 7802 hectare. Cu edificii sînt acoperite 3000 ha. Cîmîteriile acoperă 82 ha, canalurile 38, Sena 228, grădinile publice 1979 ha. În faubourg-ul Saint-Germain sînt încă multe palate de ale nobilimii, cari au grădini mari. Grădini de pomi și de legumi se află multe în suburbiul Montmartre. Multe grădini de legumi se mai află și în suburbiile Grenelle și Vangérark, Aici câștigă un grădinar de pe un juger 20—30 mii de fanoi, sîmînînd și recoltînd de 5—6 ori într'un an.

Lăcustele în Basarabia. În Basarabia lățirea lăcustelor a luat proporții colosale. Așa, dela hotarele moșiei Corovanca și pînă în dreptul satului Rogojeni, pe o lungime de 7 chlm. și o lățime de 6 chlm., lăcustele formează o pătură neîntreruptă în grosime de peste două degete; sînt în formație și au aspectul unui nesfîrșit roi de furnici. Peste 400 locuitori de prin moșiile limitrofe lucrează zi și noapte la stîrpirea lor. Cele de pe moșia lui Cara-Vasile, un chlm. depărtare de malul Prutului, sînt lăsate în părăsire. Nici o măsură pentru stîrpirea lor. Întinderea lor ia zilnic proporții mari și curentul se îndreaptă spre țermul român.

Pasări și ouă. Nu e destul să crești pasări în curte, ci trebuie organizată desfacerea lor mai întăiu în țeară și, la nevoie, în străinătate. După o statistică din 1900 în Danemarca pasărilor au sporit cu 49 la sută. În 1893 erau 5,855.999 de găini, în 1898 au ajuns la 8,748.428; rațe erau 723.608, au ajuns la 853.217; curci erau 40.511, au ajuns la 52.162.

Din Rusia prin Odesa, se esportă în Franția o mulțime de pasări. Așa în 1895 s'au esportat 647.500 de capete în valoare de 872.100 de lei.

De vre-o cinci ani se esportă ouă în Egipt: în 1899 s'au esportat 30.000 de lăzi cu câte 1.400 de ouă fiecare, ear' în 1900 50.000 de lăzi, dela Decembrie pînă în Martie. Ouă sînt mai ales din Egiptul de sus și de mijloc; mai căutate sînt cele din Faium. Jumătate de esport se trimite la Liverpool și ajunge în 12 zile. Multe se trimit în Franția, ba chiar și în Austria. Prețurile cu cari se desfac ajung pînă la 98 de lei mii, de obicei însă sînt de 49 de lei.

Dacă se organizează comerțul cu produsele gospodăriei treaba merge, dacă aștepți să te roage alții, firește că nu

CRONICĂ.

Archiducele Carol, viitorul moștenitor de tron al Austriei, a trebuit să plătească și el o pedeapsă. Auzind în călătoria lui prin Ardeal de frumuseța Sinaiei, s'a hotărât să meargă și acolo. Biletul, ce-l avea însă, era valabil numai până la Brașov și cum membrii familiei împărătești și așa nu plătesc pe calea ferată, nu s'a îngrijit de alt bilet dela Brașov la Predeal. Pân' a n'ajunge la Predeal conductorul i-a cerut biletul și neavându-l, a trebuit să plătească, cu toate protestările suitei lui, taxa și pedeapsa.

Archiducele Carol la Sinaia. Archiducele Carol Francisc Iosif, moștenitorul presumpțiv al tronului Austro-Ungariei, a sosit Mercuri la Sinaia, venind din Bucovina. Tinărul Archiduce a fost oaspele familiei regale române.

† **Aron Bihou,** general pensionat, originar din părțile Caransebeșului, a răposat Mercuri (7 August n) în Orăștie.

Anastase Stolojan, fost ministru român, a murit.

Manevrele corpului 12 de armată (Ardeal) se vor ține anul acesta din 23 Aug.—15 Sept. n. între Gherla, Dej și Reteag. În luna aceasta vor face de prinderi regim. 2 de infanterie și bat. 4 din reg. 31 la Gherla, unde vor fi în primele 5 zile ale lui Septembrie și manevrele de brigadă. Cele de divizie vor fi din 6—12 Septembrie, iar cele de corp în 13 și 14 Septembrie. Sfirșitul manevrelor în 15 Septembrie.

Mari inundații. Ploile, cari de câteva zile neîntrerupt au căzut aproape în tot Ardealul, au pricinuit pagube enorme. Pe întreaga linie dela Sibiu până la Făgăraș domnește mare panică. Oltul, Hârtibaciul, Cibinul și toate părțile de munte au esundat și au îngropat sub apă fânețele și sâmbăturile. Oamenii privesc cu jale, cum plutesc olăile de fân și grâu în potopul de apă. În multe locuri s'au înecat vite mari și mărunte. Cucuruzele înecate nu le pot oamenii săpa pentru a doua-oară. Într'unele locuri potopul a dus cu sine case întregi. Bieții oameni și mai ales femeile plâng și se bat cu pumnii în piept de atâta bătaie a lui D-zeu; podul dela Șelimbăr, dela stația Oltului și alte poduri mai mici sunt rupte, calea ferată asemenea în multe locuri. Comunicația pe linia ferată Sibiu—Făgăraș abia s'a început Mercuri.

Din Cudjir ni-se scrie: Reprezentanța comunei Cudjir (comit. Hunedoarei) în ședința sa din 6 l. c. la propunerea și energica insistență a notarului comunal Precup Herlea, împreună cu satelitul seu Ioan Băluț, a decis luarea grădinii de pomărit de sub conducerea învăț.-dirig. Ioan Muntean și a se preda învățătorului de stat Bria Demény. Astfel școlarii dela școala comunală fostă grănițerească, prin răutatea unor oameni ajung în imposibilitatea de a se instrui în pomărit.

Notăm, că atât notarul Precup Herlea, cât și Ioan Băluț, sunt membri în comitetul școlii și ca atari nu numai s'au abătut dela jurământul de a lucra totdeauna în favorul înaintării școlii, dar' au comis un păcat pedagogic și național.

Regretăm astfel de fapte din partea dlui notar, care se hrănește și fericește boierește din averea grănițerilor.

— Așteptăm lămuriri. X.

Atentat contra Monarchului? După-cum scrie „Székelység” din Murș-Oșorheiu, în Ciuc-S.-Mărtin au prins pe un muncitor italian, Petra Marugi. El e cumnatul lui Bresci, ucigașul regelui Umberto. Senzație mare au produs enurțarea lui, că e anarchist și s'a pregătit să plece la Viena, ca să comită un atentat contra Monarchului. Cercetările decurg pe o scară întinsă, căci se presupune, că ar avé tovarăși.

Despre isprăvile furtunilor din rîndul trecut mai primim următoarele știri din Răstoilul-mare (Sălagiu): În Bodia a aprins fulgerul șura unui econom de acolo, în Răstoilul-deșert a trăs-nit în turnul bisericii, unde se aflau 4 oameni, dintre cari 2 au rămas morți și 2 greu răniți. În Bucium a trăs-nit sec într'o casă, amezind pe omul, care ședea la masă și numai abia după trei ore s'a desmetecit. În Bogdana a aprins clăi de grâu pe câmp, în Nerțea a căzut grindină mare, care a spart coperișele caselor.

1. Mărginean, june.

— Din Bucerdea-vinoasă ni-se scrie: În 7 l. c. a trăs-nit în casele lui Candin Pop, lovind trăsnetul și pe nevasta lui, care era cu o fetiță în brațe. Femeia zace și acum, fetița însă a rămas nevătămată.

Ch. Borza.

Ucigaș pentru cinstea fetei lui. În Mosorin a furat un flăcău o fată. După-ce a trăit două săptămâni cu ea, i-a dat drumul, îndemnat fiind de tatăl seu. Tatăl fetei s'a dus la al feciorului, ca să-l tragă la răspundere. Venind la ceartă, a pus mâna pe un toporaș și l-a ucis. O nelegiuire aduce totdeauna alta după sine.

Bani falsi. Prin Bănat eară circula o mulțime de piese false de 20 bani. După-cum s'a constatat, ei trebuie să sunt făcuți în împrejurimile Recașului (Timiș). Poliția din Timișoara și gendarmeria caută cu mare sîrguință după criminali.

Logodnă. Dl George Medescu, proprietar în Bujor, anunță logodna fiicei sale Anica cu dl Trifon Lugojan, învățător.

Dar pentru biserică. Dl Ioan Pavel, comerciant în Săliște a dăruit pe seama bisericii gr.-or. din Rucăr (com. Făgăraș) două cununi de cununie în valoare de 10 cor., pentru cari îi mulțumește obștea bisericască.

Din Rucăr (Făgăraș) primim o scrisoare subscrisă de doi frunțași, cari acuză greu pe parochul locului de neglijență chiar și în ale oficiului bisericesc. Îndeosebi îi supără pe credincioși împrejurarea, că preotul în foarte multe Dumineci și sărbători nu face sfânta slujbă în biserică, ci șede la un Jidan, prieten al lui. Urmarea e, că în comună e pe cale să se lățească tot mai mult înstrăinarea de sf. biserică, căci oamenii nici nu mai vor să meargă la ea, unde nu le slujește preotul. De alte lucrări chemate a înainta bunăstarea morală și materială a locuitorilor, nu e nici vorbă. Prin această purtare se face, se înțelege, greu vinovat de toate relele, ce ar bănuțul turma încredințată lui.

Înscrisoare țigano-maghiară. Frumoasa și tinăra fată a unui proprietar din Papa s'a amoresat tun de un Țigănuș țimbalist de acolo. Lăetele era negru ca corbul, almintrelea destul de chipeș și știa să cânte multe „csárdás-uri” papricate. În ciuda tuturor împotrivirilor din partea părinților fetei, zilele trecute tinăra păreche și-a sărbătorit cununia după legile civile și bisericești și au plecat în călătorie la părinții fericitului mire.

Apel. Subscrisul călătorind prin Gherla cu durere m'am convins, cumcă — acel bărbat, care și-a jefit totul numai pentru a pute ajutara studenții săraci, ca absolvând școlile să fie de folos neamului român — Reverendisimul Domn Lazar Huza, încă nici acuma nu are cruce la mormânt. Rog deci prin aceasta pe toți aceia, cari s'au împărțit de binefacerile neuitatului și de pie memorie Rev. Lazar Huza a binevoii a contribui după puțină fieștecarele cu puțini bani, pentru a i-se ridica cruce la mormânt.

Rog totodată și pe Prea Venerabilul consistor diecesan din Gherla — a cărui notar i-a fost mai multe zeci de ani — a binevoii a primi sumele benevole și amăsurat sumei incurse a-i ridica crucea de lipsă. Nicolau Pop, inv. în Berind.

Țeran și „domn”. De multe ori avem privilegiu să vedem, cum câte un negustor — Jidan — bancrotează și apoi îl vezi cu parale mai multe, ca mai nainte. Nu-i vorbă, el înșeală cu zeci și sute de mii și tot rămâne cinstit (?), dar țeranii din Reșic, comitatul Heveșului, au pățit-o almintrelea cu datorile lor. S'au apucat bieții să împrumute laolaltă 160 mii fl. La plățirea ratelor li-s'a împărut, că sunt înșelați cu 40 mii, de aceea au spus, că nu plătesc restul datoriei, până nu li-se face dreptate. Banca n'a vrut să știe de asta și le-a scos la toți moșia în vânzare. La licitație li-s'a vândut moșia întabulată pentru 160 mii cu — 1050 fl. Moșia a fost cumpărată de notarul Polgár, care i-a vîrit în belea. 180 de familii se pregătesc acum să emigreze în alte țeri. Și eacă așa se sporesc bancherii și scad țeranii.

Hoți de cele sfinte. Poliția din Mossorin a prins pe un om dimpreună cu nevasta și fiica sa, cari au mărturisit, că au jefuit până acum 26 biserici. Au încercat și la biserică sârbească din Mossorin, dar' au fost prinși de poliție. La cercetarea făcută la casa lor s'au aflat mai multe obiecte bisericești de aur și de argint. Hoțul și hoatele sunt acum în temnița din Novisad (Ujvidék).

Călduri mari în Grecia. În întreagă Tesalia domnește de câteva zile o căldură insuportabilă. Mulți oameni, între cari și soldați, au murit de insolațiune, mulți sunt bolnavi.

Bătaie electorală. Mișcările constituționale în vederea alegerilor dela toamnă se presentă deja cu întreg coloritul obicinuit în Ungaria la astfel de ocațiuni. Un candidat al patru-zeci și optiștilor, Ugron Akos, și-a ținut vorbire-program în Karád. Stimații alegători, prea însuflețiți de aldămări, s'au luat de păr și în curând adunarea întreagă se tăvălea pe jos cinstindu-se cu ghionturi, lovituri de picioare etc. Numai cu mare greu a putut gendarmeria pune capăt luptei. Medicul Dr. Vedres a lucrat câteva ore până a legat toate ranele. Un alegător e deja mort.

Primiriile în școala superioară veterinară din Budapesta. Cu începutul an. școl. 1901—1902 în această școală se primesc numai elevi cu examen de maturitate dela gimnasia și școale reale. Pentru elevi puri eminenți și cei cu calcul general bun sunt sistemisate numeroase stipendii parte de câte 800 cor., parte de câte 600 cor. Petițiunile pentru stipendii trebuie adresate ministrului de agricultură prin rectorul școlii veterinare superioare (az állatorvosi főiskola rectori hivatala) în Budapesta, și sunt a se instrui cu testimoniu de maturitate în copie autenticată și cu atestat de paupertate.

Csárdás-ul din Mercurea. Din Mercurea (lângă Sibiu) ni-se scrie: Duminecă, în 11 August st. n., 'și-a ținut adunarea generală în Mercurea, despărțământul Mercurea al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«.

Din acest privilegiu tinerețea română din Mercurea și jur a aranjat cu concursul unui grup de teologi din Sibiu, un concert împreună cu dans.

Atât la ședințele adunării, cât și la concert a luat parte public numeros din Mercurea și împrejurime. Și nu înzădar, căci toate punctele programei concertului au fost executate spre deplină și generală mulțumire, despre ce dovadă erau șomotoasele aplause, cu cari harnicii concertanți și conducătorul lor dl I. Tânase au fost răsplătiți din partea publicului.

Nu tot așa însă au satisfăcut așteptărilor publicului aranjării dansului. La început a mers bine, românește, jucându-se în preponderanță frumoasele noastre jocuri românești.

Puțin înainte de pauză însă situația s'a schimbat spre scandalizarea tuturor oaspeților de bine. Venind sub judele, silvicultorul și încă vre-o câțiva inși dela judecătoria cercuală, au început să comande la csárdás-uri de credeai că ești pe pusta Ungariei și nu la o petrecere românească.

Și ce e mai condamnabil și scandalisător, tinerețea noastră în loc să protesteze, se frământa în »csárdás« și dinsă bătând din călcăie și chiuind.

Un singur tinăr (onoare lui) a fluierat la începutul »csárdás«-ului, dar văzând că ceilalți atât de mult 'și-au uitat de sine, a părăsit petrecerea împreună cu multe familii române, indignate de batjocura pusă pe această petrecere »românească«. Nu 'mi-am putut însemna numele domnișorilor »csárdásiști«, dar' cred că îi voi afla.

Le zic însă: Să le fie rușine!

Livică.

Invetător de stat și morala. Din Varjas 'i-se scriu lui »T. Zig« următoarele: »Directorul școlii de stat de aici, Kelmen M. e cunoscut ca om, care colindă toate cărcimele, unde nu e de loc alegător în privința mijloacelor de petrecere. Zilele trecute a intrat cu invetătorul de stat Kocsis István în cărcimă sârbească, unde a săvârșit un lucru, care se poate potrivi pentru o femeie vnzătoare de suflete, dar' nu pentru un director de școală. Petrecerea lui a constat în aceea, că a vrut să silească pe o fată să se desbrace în fața oaspeților și când ea a refuzat 'i-au rupt cu soții lui hainele de pe corp«. Purtarea aceasta, nu-'i vorbă, e tot așa de morală, ca și sîdeea«, căreia servec.

Convocări. Comitetul desp. Vêrșet al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« prin aceasta convoacă adunarea cercuală pe 29 August st. n. a. c., la 3 ore p. m., la Vêrșet, în sala Hotelului »Baross« (Piața mică).

— Adunarea cercuală ordinară a despărțământului Solnoc-Doboca al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă pe 29 August n. a. c. în orașul Gherla (sala cea mare a hotelului »Coroana«), la 10 a. m.

— Reuniunea femeilor rom. din Bucium-Seasa își va ține prima adunare generală ordinară Mercuri, la 28 August st. n. a. c., orele 2 d. a. m., în școala locală.

Pentru Jidani din România. Alianța israelită din Paris a decis să cheltuiască suma de 1.500.000 lei pentru emigrările Jidanilor din România.

Gură mare. În spitalul din Seghedin se află o fată de pe pustă, căreia 'i-a crescut gura până la urechi.

Bancnotele de 10 coroane vor ajunge în circulație cu ziua de 2 Septembrie st. n.

Scandal la țirg de țeară. După cum comunică foi ungurești, la țirgul de țeară dia Bran s'a întâmplat un mare scandal în localul preturei de acolo. Doi comercianți din Brașov, Wittner și Ring, nevoind să plătească vama de țirg, au fost conduși de gendarmi la pretură. Aici au făcut un scandal mare, insultând pe funcționari și atacând pe gendarmi. Unul din acestia 'l-a strâpuns pe Wittner cu baioneta, care 'i-a eșit prin spate. Rana e mortală. Tovarșul acestuia a fost legat și dus în temniță.

Premii pentru servitori și servitoare. Ministrul de agricultură a cerut dela primării să 'i prezente un conșpect despre servitorii și muncitorii, cari s'au distins prin purtare morală, diligență și credință. Cei mai buni din acestia vor fi premiați cu câte 100 cor., căpătând și diplomă de recunoștință.

Propagandă cu bombe. În Ruscic și în Varna au primit mai multe persoane bine situate epistole anonime, prin cari erau provocate să depună la anumite locuri sume mai mari de bani, căci altminterlea casele lor vor fi aruncate în aer. În unele locuri s'au și aflat bombe. În Varna au fost deținuți patru indivizi, cari au mărturisit, că sînt membrii unei bande risipite peste întreaga Bulgaria. Vor fi de sigur de-ai comitetului macedonean.

Versările de apă din săptămâna trecută au cauzat mari pagube, îndeosebi în Țeara-Oltului. Partea Făgărașului dela Olt până la castel a fost întreagă inundată, așa că locuitorii abia au putut fi delogiați. Circulația s'a făcut pe stradele inundate cu luntri. Pe Olt vin olăi de fân și de bucate, cadavre de animale domestice, coperișe de case și o mulțime de trunchi de arbori. Calea ferată dintre Avrig și Arpașul-inferior a fost stricată pe o distanță de 7 chlm. Comunele Porumbac și Scoreiu au cerut ajutor militar. Pe moșia erarului dela Cuculata au fost inundate 1000 de jugere; apa a dus 1600 olăi de bucate. Din anul 1864 nu s'au mai pomenit astfel de esundări. Știri tot așa de neliniștitoare au sosit și din comitatul Treiscaune.

Stipendiile dieceșii aradane. Consistorul din Arad a publicat concurs la un stipendiu de 800 de coroane din fundațiunea »Balla« pentru studii universitare; mai multe stipendii dela 100—800 coroane din fundațiunea »Teodor Papp« pentru elevi dela orice categorie de școale; un stipendiu de 250 coroane, din fundațiunea »Gavriil Faur« pentru elevi dela școalele medii și superioare, și un stipendiu de 400 coroane, eventual două, din fundațiunea »Elena Ghiba-Birta«. Termin 21 August st. n.

Nazarenismul printre Unguri. În timpul din urmă secta nazarineană s'a lătit foarte mult printre Unguri. În Hajdu-Szoboszló sînt așa de mulți, încât acuma au cerut permisiunea să întemeieze o comunitate bisericăască.

Furt în Seliște. Alaltăieri noaptea au intrat în odaia de dormit a comerciantului din Seliște, dl D. B. Comșa, doi hoți, cari după-ce 'l-au legat, 'l-au jefuit de orologiul de aur și de tot ce au aflat mai de preț. Autoritatea e pe urma hoților.

Forțele bure și engleze. După »Daily Mail«, Buri dispun de 13.000 combatanți, între cari 4000 din Transvaal, 2000 din Oranje, 1000 Buri din colonia Cap și 6000 Africanderi răsculați tot de acolo. Aceștia le stau în față 250.000 Englezi.

Din Wörishofen. Vineri seara, 20 l. c. s'a improvisat la casină o serată dansantă. În câteva minute sala a fost splendid decorată; la orele 8 jum. sala era ticsită de lumea dansatorilor: toate damele în robe de chambre și cu picioarele goale cu opinci, sburau la brațul cavalerilor cu picioarele goale până la genunchi și cu opinci.

Aicia se luptă contra luxului și nu luptă numai acele persoane, cari poate nu ar pute să 'l facă, dar' princesa Cuza alături cu princesa de Bourbon, care dau nota simplicității, încât aceasta ar trebui să servească de morală multora din societatea noastră.

Sâmbătă seara la orele 7. p. m. în sala de cură a fost conferința dlui Dr. Baumgarten. Tot publicul din sala de cură s'a îndreptat cătră spațioasa și grandioasa sală Krantzer, unde s'a dat concertul celor patru Tirolezi.

O impresie plăcută și ovațiuni nefirșite pentru Români s'au făcut în momentul când, în sala de concert, a intrat d-na Macarovic Hotineanu cu sora sa d-șoara Roiv, îmbrăcate în bogate costume naționale românești; toți admirau frumșetea și a persoanelor ce purtau costumele, cât și costumele cu falnicul tricolor.

La fondul de 20 bani întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru acuirea unei case cu hală de vnzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii: O societate de turisti din România în vederea norocoasei reîntoarceri de pe Negoiu 100 cor.; dl Cornel Roman, directorul stațiunii agronomice din București, dela un cerc de amici, binevoitori și spriginitori ai cauzei burghezimii noastre, a administrat suma de 100 cor.; Daniil Constantinescu, paroch în Ighișdorful-român, pentru sine, pentru soția sa Rachila născ. Lichirie și pentru fiii sei Aurel, Victor, Romul, Ilariu și Ionel, în total 3 cor.; Nicolae Isac, paroch (Topârcea) 1 cor.; Valeriu Popovici, paroch (Sibiel) 1 cor.; Ioan Dimitrescu, paroch (Ticușul-rom.) 40 bani; George Muncuș, paroch, Sabina Muncuș născ. Fodorean, Victor Muncuș, dela toți trei 1 cor.; Simion Alămorean, paroch, Neaga Alămorean născută Răuciu, Veturia Alămorean (Alămor); Aurel Maniu, paroch, Poxlina Maniu născută Ghibu (Răcățeu); Ioan Morușca, paroch, Ana Morușca născută Cado, Pompeiu, Adrian, Silvestru, Aurel, Mateiu și Lucreția Morușca (Craiva, protopresb. Alba-Iulia), N. N. (București), Antoniu Mandeal, șeful agenturii principale a băncii »Transilvania« (Cluj), Leontin Pușcariu, funcț. la »Albina«, Ermil Borcia, șef de secție la banca »Transilvania«, Vasile Mester, publicist, Pompiliu Dan, publicist și V. Tordășianu, secretarul »Reuniunii rom. de agric. din comit. Sibiiului«, Dr. Vasile Dan, adv. (Sibiu), fiecare câte 20 bani și N. N. (Sibiu) 40 bani.

Recunoștință ungurească. Cetim în »Epoca«: »Dumineca trecută elevii școlii normale ungare de invetători din Deva, sub conducerea profesorilor lor au făcut o excursiune în România, trecând prin valea Jiului până la T-Jiu, unde au fost ospetați de cătră autoritățile locale.

Cât au fost prin T-Jiu ei nu au găsit destule cuvinte pentru a mulțumi autorităților de buna primire ce li-s'a făcut. Dar' abia s'au întors la Deva, unul dintre profesori a publicat în ziarul local »Hunyad« un articol plin de

oară la adresa României, a autorităților din T.-Jiu, etc. etc.

Chestiune de educație.

Cununie. Dl *Procopiu Marin* (Rășinari) și d-șoara *Aurelia Acelenescu* (Galeș) și-au sârbat cununia Duminecă, în 11 August n., la orele 4 p. m., în biserică română gr.-or. din Galeș.

Averea rămasă după Szilágyi Dezső e de 80.000 cor., cea mai mare parte reprezentată prin opere de artă. E de mirare, cum a putut păstra și atâta, căci, după-cum se știe, avea un apetit de lup, a cărui potolire îl costa zilnic până la 30 fl. El era în stare să consume un menu de 10 plese, pe cari să le ude cu 2—3 stiole de șampanie și la urmă să mai mănânce ca desert încă o porțiune uriașă de șuncă. Un cunoscut, care îl văzuse înainte cu 5 săptămâni prânzind într'un restaurant, descrie astfel lucrul: întâiu 3 porțiuni de supă de raci, apoi un pește uriaș și un mare biftec cu tot felul de legume. A urmat o găscă întregă cu 4 crastaveți cât niște lubenițe, o porție respectabilă de rață cu varză roșie, două torte, o corfă mare de poame, două halbe de bere, o sticlă de vin alb, una de Pommery, cafea și 3 păhăruțe de licor. Se înțelege, că era în stare să presteze și mai mult.

Invătători de bună speranță. În Bulgaria s'au ținut zilele trecute primul congres socialist bulgar. Participanții au fost mai toți invătători dela sate.

Dare de seamă și mulțumită publică. În 28 Iulie a. c. tinerimea română din Bucerdea-vinoasă și jur a jucat o piesă teatrală în favorul ambelor biserici, care piesă teatrală a reușit foarte bine. Cinste dlui *Metes*, notar cercual, care nu s'a pregetat a instrua tinerimea în toate serile până-ce 'i-a deprins bine. Onoarea și bravului domn *Antoni Pop*, proprietar în loc, care de câte-ori e vorba ca tinerimea să facă ori ce petrecere în favorul bisericilor ori școlii, totdeauna e gata a ne da

din edificiile dlui, sala cea mai corâpuzătoare.

Dintre domnii cari au luat parte la petrecere, cu suprasolviri a contribuit: Familia *Totoianu* 3 cor.; Dr. *Dăianu*, prof. în Blaj 1 cor.; *Sava* 2 cor.; *Crișan* 4 cor.; *Dianiszi Truța* 60 bani; *Dumitrean* din Chișfalău 3 cor.; *Metes* 3 cor.; *Ioan Rusan* 2 cor.; *Macaveiu Ioan* 1. *Aviron* 5 cor.; *Candiu Suci* 1 cor.; *Ioan Frânc* 2 cor.; *Oțoiu Victor* 2 cor.; *Ioan Bota* 1 cor.; familia *Coșeriu* 1 cor.; *Enea Pop Bota* preot gr.-cat. în Șard 3 cor.; *Ulbrich* 1 cor.; *Basiliu Andrea* 40 bani; *George Crețariu* 1 cor.; *Borza* 80 bani; *Ioan Țințariu*, contab. 1 cor.; *Aurel Barb* 2 cor.; *Ioan Ursa* 2 cor.; *S. George* 2 cor.; *Mihailă Drăgan* 40 bani; *Ioanasiu Nicolae* 1 cor.; familia *Ioan Mărginean* 1 cor.; *Ioan Medrea* 1 cor.; *Ioan Morusca*, preot 50 bani; *Antoni Pop* 2 cor.; *Aviron Macaveiu* 4 cor.; *George Muncuș* 1 cor. Venitul a fost 146 cor. 70 bani. Spesele au fost 61 cor. 62 bani. Deci rezultă un venit curat de 85 cor. 68 bani. Din

aceasta a primit curatorul bis. gr.-cat. 42 cor. 84 bani. Tot 42 cor. 84 bani a primit și bis. gr.-or. Drept aceea pe calea aceasta venim a exprima mulțumita noastră ferbinte tuturor marinimilor suprasolvitori. Totodată exprimăm mulțumită și celor cari au făcut ca această petrecere să rămână suvenir în inima tuturor participanților. Bucerdea-vinoasă, în 9 August 1901 *Atanasiu Florean*, invătător.

Avis. După-cum se știe, mărfurile de parfumerie în România sânt foarte scumpe, pentru aceea ne ținem de datoriță a atrage atențiunea stim. cetitori, cari trec în călătoria d lor și prin orașul acesta, asupra inseratului renumitei și cinstitei parfumerii *Meltzer*, dela care se pot aprovisiona cu parfumeriile de lipsă.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr**
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall**.

Schimbare de local.

Imi permit a anunța onoratului public, că locuința din strada *Oenei*, dela *Dragonerwache*, mi-am strămutat-o în casa proprie

Strada Nouă nr. 12.

Totodată aduc la cunoștință, că în atelierul meu se află **gata** tot felul de **încălțăminte pentru bărbați, femei și copii**, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Comande se efectuesc cu cea mai mare punctuositate.

— Marfă solidă și ieftină. —

Pentru spriginul și încrederea și pe mai departe a publicului român, atât din oraș, cât și dela sate, se roagă

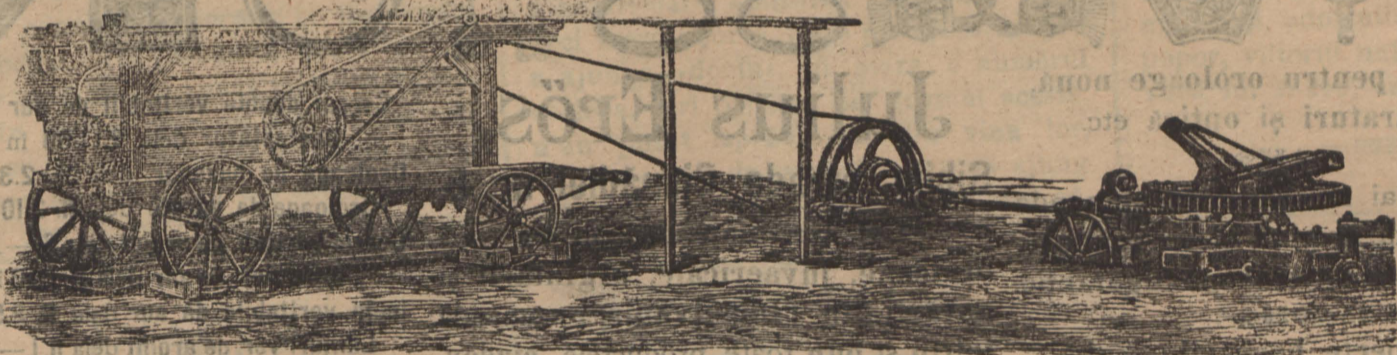
Cu toată stima

Sibiiu, în luna Iulie 1901.

Zaharie Aron,
măiestru cismar.

55 4—5

Firma există dela 1857.

Firma există dela 1857.

Fabrică de mașini agricole

Sibiiu, Poarta Cisnădiei, **Andrei Török**, Sibiiu, Poarta Cisnădiei.

Mașini de îmblătit provăzute cu cele mai noue și mai practice îmbunătățiri, pentru minat cu mână și pârghia, cu sau fără scuturătoare pentru paie, mișcătoare și stabile, cu sau fără sită de pleavă.

Aparate de îmblătit trifoiu practice, pentru mașini de îmblătit de tot felul de sisteme.

Venturătoare „Bader” în 3 mărimi, cu 11 site. Moriște de treerat (ciur) „Patent” propriu, cari se disting prin mers deosebit de ușor și fără sgomot și au fost de mai multe-ori premiate.

Scripteț (pârghie) de cea mai bună construcție, mobil și stabil, pentru 1—4 cai. Trier (ciur de venturat) de diferite sisteme. Mori de pasat și de făină cu una, două și trei roate.

Teascuri de poame și ulei și părți constitutive la acestea. Pluguri de diferite soiuri. Mașini de sfărmat cucuruz, grape, mașini de sâment, pompe etc. etc.

Representanța generală pentru Transilvania a universal renumitelor

Motori de benzin și locomobile „Otto” ale firmei „Langen și Wolf” în Viena.

Cel mai ieftin, mai ușor și mai fără pericool trafio pentru economie.

Serviciu solid și prompt, prețuri ieftine, favorabile condițiuni de plătire.

Cataloage ilustrate franco și gratis.

Reparaturi se efectuesc bine, ieftin și prompt.

Pentru facerea de vin din poame și struguri

recomand escelele mele

Teascuri.

Mori de poame și struguri de ori-oe mărimē, cu prețurile cele mai moderate și de o esecutare ireproșabilă.

Andrei Rieger,

fabrică de mașini agricole, turnătorie de fer și magazin de ferărie în Sibiu.

Franzbranntwein-ul
lui
BRÁZAY,
cel mai răspândit
și mai neesceptionabil mijloc de cură în casă.
Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.
52 4-52

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

Ferți-vă de Imitațiuni.
Fiți cu atențiune la marca de apărare.
Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Doi băeți

de 14—16 ani,
se primesc în franzelăria lui
Petru Moga,
în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 44.

Un invetăcel

se caută pentru prăvălia de fer
și coloniale a lui **Nițiu Dima**
din Hunedoara (Vajda-Hunyad).

Parfumeria Meltzer!

Unicul magazin în Transilvania pentru specialitățile de parfumerie.

Marfa, care se desface în proporții foarte mari, e totdeauna proaspătă și ieftină, serviciul e prompt. Mare varietate în săpunăria medicală și de toaletă, în parfumerie, bureți de spălat, perii de dinți și alte articole pentru îngrijirea dinților, ape de cap, pomăzi și briliantine, pudre, feruri de ars pērul ș. a. ș. a.

Atelier pentru oroloage nouă, reparaturi și optică etc.

Julius Erös,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Și cea mai neînsemnată comandă se esecută prompt și cu reînțoarcerea postei și totdeauna cu garanție.

Cel mai mare deposit de oroloage, juvaericeale, argintării și aurării din Transilvanis, recomandă ieftin și bun toate produsele ciasornicării, juvaerigilor și opticeilor.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco.

- Cercei double veritabili de aur fl. 1.50.
- Deșteptător dela fl. 1.60 în sus.
- Oroloage de buzunar dela fl. 2.30 în sus.
- Oroloage de părete dela fl. 2.10 în sus.
- Cercei veritab. de argint dela fl. —.50 în sus.
- Cercei ver. de aur dela fl. 1.50 în sus.
- Inele veritabile de aur dela fl. 2.50 în sus.
- Lanțuri ver. de argint dela fl. 1.— în sus.
- Inele veritabile de argint dela fl. —.50 în sus.

- Nr. 183 A. Orologiu de nichel remon-toir, 50 mm., calitate bună fl. 3.40, același de calitate mai bună fl. 4.10, același cu 3 copereșinte tari fl. 4.40, același cu trei copereșinte de calitate mai bună fl. 5.75.
- Nr. 194 A. Orologiu de dame verit. de argint cu copereșment dupu fl. 6.75, același cea mai fină calitate fl. 10.—
- Nr. 200 A. Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, 30 mm. diametru, frumos gravat, cu copereșment dupu fl. 20.—, același în calitate mai bună fl. 30.—, același de argint fl. 7.50.
- Nr. 187 A. Orologiu de domni remon-toir de ruolz (Neusilber), cu 3 copereșinte tari și frumoase, 50 mm., și esact fl. 4.50, același în calitate mai bună fl. 5.50, același de argint fl. 6.75, același de argint mai bun fl. 8.50.
- Nr. 196 A. Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, foarte frumos fl. 20.75, același foarte tare fl. 27.50.
- Nr. 123 A. Orologiu de oțel negru, frumos și cu garanție fl. 3.40, același cu mașinerie foarte bună fl. 4.50, același cu copereșment cu mașinerie foarte bună fl. 7.50.